

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
28. ROČNÍK
ČÍSLO 2/2020

<http://www.smocr.cz>

**Nová
odpadová
legislativa**

**Balíček
právních
předpisů
z MPSV**

**Světlo
v noci
je jako sůl
na jídelním
stole**

Konference

ZELENÁ MĚSTA

17. března 2020

Nová budova Národního muzea
Vinohradská 1, Praha 1, Česká republika

Cílem konference je otevřít národní debatu o tom, jak systematicky chránit a rozvíjet životní prostředí měst a obcí celostně a integrovaně s využitím lepších postupů rozvojového plánování a moderních technologií v kontextu:

- postupující urbanizace;
- technologického vývoje a nových chytrých řešení;
- změny klimatu v kontextu Evropského zeleného údělu (European Green Deal) do roku 2050; a
- budoucího programového období EU 2021–2027.

Koncept Zelených měst je ucelený, víceodvětvový proces, v němž jsou environmentální výzvy města pravidelně identifikovány, prioritizovány a řešeny prostřednictvím cílených investic a služeb, případně regulačních nástrojů. To vše s cílem zlepšit životní prostředí měst nákladově efektivním a finančně udržitelným způsobem při maximalizaci ekonomických a sociálních přínosů pro jeho obyvatele. **Chytrým řešením by měla předcházet chytrá rozhodnutí** na základě informací podložených skutečností.

1. BLOK

Životní prostředí měst
a obcí v ČR – současný stav
a hlavní problémy

2. BLOK

Jak začlenit kvalitu životního
prostředí do rozvojových plánů
měst v klíčových sektorech?

3. BLOK

Jak zlepšit životní prostředí měst
a obcí pomocí opatření přijatých
v klíčových sektorech?

PROČ SE ZÚČASTNIT?

SEZNAMTE SE s inovativními, pokrokovými a chytrými přístupy a nástroji v oblasti integrovaného trvale udržitelného plánování městského životního prostředí a jeho financování.

INSPIRUJTE SE, jak řešit v rámci jednoho města rozvoj trvale udržitelného životního prostředí na základě „kompaktního, koordinovaného a propojeného modelu rozvoje s celostním přístupem“ například podle akčních plánů rozvíjených EBRD v rámci programu „Zelených měst“.

DISKUTUJTE, jak modernizovat a inovovat své postupy a nástroje k pozitivní, efektivní a hospodárné přeměně kvality životního prostředí českých měst v kontextu Evropského zeleného údělu do roku 2050 a nových fondů EU 2021-2027.

PROPOJTE SE, vytvořte si nové kontakty a rozvíjejte ty stávající, zapojte se do debat o stavu a perspektivách rozvoje českých měst jak „zevnitř“, tak i „zvenku“, tj. včetně mezinárodní dobré praxe.

Zaregistrovat se můžete zde: www.ceskainfrastruktura.cz/akce

Tematická diskuse 1.

**DOPRAVA, VYUŽITÍ ÚZEMÍ
A ZMĚNA KLIMATU VERSUS
MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ**

Tematická diskuse 2.

**VODA, ODPADY
A ZMĚNA KLIMATU VERSUS
MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ**

Tematická diskuse 3.

**ENERGETIKA, BUDOVY,
PRŮMYSL A ZMĚNA KLIMATU
VERSUS MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ**

Poplatek

(bez 21 % DPH)

Veřejný sektor: 2 000 Kč (25 % sleva pro členy SMO ČR)

Soukromý sektor: 3 900 Kč

**Early Birds: sleva 10 %
při přihlášení do 21. února 2020** (včetně)

Asociace pro rozvoj infrastruktury

Gabriela Švancarová, Public Relations
m: +420 724 930 929 | e: PR@ceskainfrastruktura.cz

Samosprávu je třeba plně respektovat

Milí čtenáři,
kolegyně a kolegové,

sotva uběhlo pár týdnů z nového roku a člověk má chvílemi pocit, že už je polovina roku. Nejen kvůli počasí, které zatím mnoho zimního nepřineslo, ale i kvůli tomu shonu. Neustále výkazy, statistiky, dokončování smluv, platby a poplatky, bilancování hospodaření a činností... Je toho až moc, někdy si můžeme připadat jako stroje, hektičnost a enormní flexibilita je neoddelitelnou součástí práce starostů, radních i zastupitelů. Navzdory tomu se však umíme stále zachovat jako lidé, kteří používají zdravý, selský rozum, pomáháme a konáme tam, kde je třeba. Ať už stavíme školy, školky, vodovody, kanalizace, silnice, osvětlení aj. Ale i podporujeme spolky, organizujeme společenské akce, pořádáme plesy, opravujeme a vytváříme kulturní prostředí. Toho si pak užívají mj. i senioři nebo sociálně slabší skupiny obyvatel (např. matky samoživitelky, zdravotně postižení). Každá obec nebo město se snaží najít odpovídající způsob, jak těmto svým občanům pomáhat. Je proto s podivem, že se stát (potažmo Ministerstvo práce a sociálních věcí) domnívá, že na tuto „sociální“ práci by měly obce a města ze svých rozpočtů povinně vyčleňovat peníze v určité výši. Popření ústavně zaručeného práva na samosprávu a snaha dirigovat obce, co mají dělat, je ne zcela dobře promyšlený pokus, který jen dokoná navzdory obcím státem provedenou sociální reformu z let 2011–2012, kdy poskytování sociálních dávek a podstata terénní sociální práce přešla z měst a obcí na úřady práce. A nebo naopak velmi dobře promyšlený. Když budou muset obce dávat povinně nějaké procento na sociální služby, tak by jim mohl zákon nařídít povinné procento na životní prostředí, na školství, na dopravu, na kulturu atd. Otázka je, kde toto má mez? Města a obce, jako nejlépe hospodářící úroveň veřejné správy, jsou těmito záměry

v podstatě skrytě „vytunelována“. Ať finančně, tak kompetenčně. Dokud však máme samosprávu, je třeba ji plně respektovat a vždy má být slyšena. To je jedna z úloh Svazu a řada veřejných institucí s ním proto komunikuje jako s hlavním partnerem. Silné zastání měl Svaz zejména v Senátu a snad tomu bude i nadále po náhlém úmrtí jeho doyena a předseď Jaroslava Kubery. Rád vzpomínám na hovory s ním, i když jsme se někdy neshodli, vždy byl věcný a měl jasné stanovisko. Děkuji mu za to a budu na něj vždy s úctou myslet. Takových lidí je třeba více a vážit si jich. Nezbyvá než věřit, že neustálý shon a spěch nebo nepromyšlené snahy státu nebudou natolik silné okolnosti, aby vedly k přijímání nefunkční legislativy, ať už jde o nový stavební zákon nebo o nový zákon o odpadech. Nepochybně je třeba v těchto záležitostech přijmout změnu, ukázat směr, zrychlit a zjednodušit stavební řízení, zvýšit třídění a energetické využití odpadů, ale je třeba vycházet ze znalostí a zkušeností a zejm. z reálných možností samosprávy, která je základním stavebním kamenem pro výkon uživatelsky přívětivé veřejné správy.

Jen díky Vaší práci a výsledkům může efektivně Svaz hájit zájmy obcí a měst v ČR. Radujme se z našich úspěchů a bojme společně proti nekompetentnosti a zbrklosti.

Přeji Vám hodně sil do Vaší práce a jen samá dobrá rozhodnutí.

*Mgr. Pavel Drahovzal
starosta obce Velký Osek
a místopředseda Svazu měst a obcí ČR*

Krátké zprávy	4
Na jaké akce se letos můžete těšit	6
Prevence a bezpečnost: Hrozí nám nebezpečí od stromů v obci?	7
Novou odpadovou legislativu je třeba dostat do života co nejdříve	11
Předvánoční překvapení od MPSV	12
Dojde ke změně financování sociální práce na obcích?	16
Světlo v noci je jako sůl na jídelním stole	18
Zkoušky odborné způsobilosti a přestupková agenda	20
Budoucnost EU fondů po roce 2020	21
Projekty	22
Právní poradna	27
Z legislativy	29
Starosti starostů: Unikátní doklad obnovené památky	30
Představujeme Dopravní komisi	32
Z jednání orgánů Svazu	33
Soutěžme i v roce 2020	35

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.

Uzávěrka tohoto čísla 31. 1. 2020.

MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Lenka Zgrajová

Ins

Rychlé doručení zásilky si budete muset připlatit

31. prosinec 2019, Praha

Od 1. února 2020 si můžete zvolit, zda má být vaše zásilka doručena nejrychlejším možným způsobem, tedy následující pracovní den po podání, nebo si zvolíte pomalejší tzv. ekonomický režim doručení. Při volbě ekonomického režimu doručování bude zásilka dodána zpravidla do druhého pracovního dne po dni podání. Doručování tzv. obden bude cenově zvýhodněné.

Důvodem pro tuto změnu je každoroční celkový pokles objemu listovních zásilek, přičemž naopak náklady spojené s doručováním stoupají. Pokud by Česká pošta nepřikročila k popisovaným změnám, musela by navyšovat ceny všech listovních zásilek, takto zůstává zákazníkům možnost volby levnějšího doručení. Česká pošta se inspirovala u ostatních evropských přepravců, kde tento způsob doručování je již zavedený. Dvourychlostní režim umožní zefektivnění doručování, odstranění výkyvů v kvalitě doručování a zároveň přinese stabilizaci v personální oblasti a úsporu nákladů.

Svaz uhájil zachování stavebních úřadů na obcích

13. leden 2020, Praha

Předseda Svazu František Lukl jednal s premiérem Andrejem Babišem a ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou o rekodifikaci stavebního práva. Při jednání bylo potvrzeno Svazem požadované zachování stavebních úřadů na obcích. „Jsmo velice rádi, že konstruktivní debata ohledně návrhu nového stavebního zákona vedla k tomuto kroku a děkujeme i za podporu prvnímú místopředsedovi vlády a ministru vnitra ČR Janu Hamáčkovi, který se také pro zachování stavebních úřadů na obcích vyslovil,“ řekl po jednání František Lukl. Navazující jednání s dalšími zástupci místních a krajských samospráv se konalo v Brně – viz další zprávy.

Venkov – území, ve kterém se dobře žije

14. leden 2020, Praha

Vláda schválila Koncepti rozvoje venkova, která vznikla jako základní materiál pro strategické řízení rozvoje venkova ze strany Ministerstva pro místní rozvoj (MMR)

tak, aby byl zajištěn dynamický a vyvážený rozvoj regionů ČR. Ministryně Klára Dostálová uvedla, že důvodem vzniku tohoto materiálu je potřeba koncepčního přístupu k rozvoji venkovských oblastí, které jsou sice mimořádně různorodé, přesto je však spojují některé společné rozvojové problémy a potřeby.

Koncepce rozvoje venkova je po Strategii regionálního rozvoje ČR 21+ další cestou, kterou bude MMR ve spolupráci se všemi partnery koordinovat rozvoj území. Materiál je postaven na rozsáhlých vědecko-výzkumných vstupech, na šetřeních v území mezi lokálními a regionálními aktéry, ale také na diskusích s nejdůležitějšími aktéry rozvoje území.

Koncepce vymezuje pět typů venkova, k nimž jsou přiřazeny jednotlivé rozvojové aktivity. Díky jejich realizaci by se měl stát venkov atraktivním pro bydlení, práci a podnikání, rozvoj cestovního ruchu apod. Aby se na venkově dobře žilo, musí být zajištěna dostatečná infrastruktura a vybavenost venkovských sídel, stabilní a diverzifikovaná ekonomika umožňující seberealizaci místních obyvatel, zdravé, rekreačně atraktivní a klimaticky stabilní životní prostředí, rozvoj lidského a sociálního kapitálu, rozvoj víceúrovňového strategického plánování a řízení rozvoje venkova.

Konkrétní parametry aktivit, včetně zdrojů pro realizaci a odpovědných subjektů, budou součástí připravovaného akčního plánu, který bude v polovině tohoto roku předložen vládě.

Zástupci obcí a krajů se shodli na klíčových prioritách a společném postupu ve věci stavebního zákona

16. leden 2020, Brno

V rámci veletrhu Go a Regiontour 2020 se v Brně uskutečnilo setkání organizací zastupujících zájmy místních i krajských samospráv. Cílem jednání bylo potvrzení společného postupu při jednáních o kontroverzním návrhu nového stavebního zákona. Iniciátorem schůzky byl vedle ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové předseda Svazu František Lukl. Jednání se dále zúčastnil člen rady Asociace krajů ČR a hejtman Pardubického kraje Martin Netolický a místopředseda Spolku pro obnovu venkova a starosta Bělotína Eduard Kavala, který rovněž zastupoval Sdružení místních samospráv.

Všichni se shodli, že jednou z klíčových priorit je zachování obecných stavebních

úřadů na obcích a městech ve stávajícím spojeném modelu veřejné správy, které vyjednal předseda Svazu František Lukl již na pondělním setkání s premiérem a ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou. Požadováno je zachování této agendy v plném rozsahu v obcích II. a III. typu. Diskuse o rozsahu výkonu této agendy na obcích I. typu se dále povede s Ministerstvem vnitra. Asociace krajů má opakované výhrady k navrhovanému zřízení státních stavebních úřadů. Diskusi o tomto bodu povedou členové Asociace na svém únorovém zasedání. Na druhou půli února se plánuje další setkání těchto organizací, kde se bude řešit další společný postup. „Naše jednání bylo velmi vstřícné a také konstruktivní. Poděkování patří především ministryni Dostálové i našim partnerům. Jsem moc rád, že jsme dospěli ke shodě a budeme dále postupovat společně, v zájmu našich členů a občanů této země,“ okomentoval výsledek jednání František Lukl.

Novela bere obcím právo rozhodnout o rozsahu poskytování sociálních služeb

17. leden 2020, Praha

Kvůli návrhu novely zákona o sociálních službách, ale i kvůli dalším předloženým návrhům v oblasti legislativy sociálních věcí, se sešla Komise pro sociální věci a zdravotnictví. Ministerstvo práce a sociálních věcí zaslalo návrhy do meziresortního připomínkového řízení neplánovaně na konci prosince. Nekoncepční a chaotické řešení financování sociálních služeb tak pokračuje i v tomto roce. Svaz má proti předkládaným novelám zásadní výhrady. Některé body návrhu novely zákona o sociálních službách jdou přímo proti tradiční roli obce při péči o své občany. Zejména nově zmíněná povinnost obcí spolufinancovat sociální služby bez možnosti ovlivňovat jejich rozsah a míru poskytování. Naopak MPSV posílí svou rozhodovací pravomoc.

„Vítáme návrh na vytvoření jednotné sítě sociálních služeb garantované státem, kterou novela předkládá. Současný roztržitý systém financování a poskytování sociálních služeb je problematický. Obce a města musí mít ale možnost spolurozhodovat. Každá obec má právo rozhodnout, jak bude realizovat rozvoj sociální péče pro své občany. Navrhované ustanovení zákona je podle nás v rozporu s Ústavou ČR, která říká, že stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem,“ komentoval situaci předseda Svazu František Lukl. Novela ukládá obcím nové povinnosti bez toho, aniž by jim byly dány dostatečné kompetence a možnost přímo ovlivňovat síť sociálních služeb pro své občany.

„Přistoupení k tak rozsáhlé novelizaci bez toho, aniž by došlo k vyjasnění financování sociálních služeb včetně financování sociální práce nemůžeme akceptovat. Už teď doplácí obce a města zhruba polovinu nákladů ze svých rozpočtů. Je třeba jasně definovat, jak budou sociální služby a zvýšené náklady na sociální práci financovány. Přikláníme se k řešení financování jako mandatorního výdaje státního rozpočtu,“ podpořil vyjádření Františka Lukla předseda Komise pro sociální věci a zdravotnictví Jakub Rychtecký. Svaz je připraven vést s ministerstvem aktivní diskusi, s cílem co nejdříve nalézt shodu. Předseda Rychtecký dodal, že Svaz si váží snahy ministerstva o změnu právní úpravy, neboť stávající systém financování sociálních a souvisejících služeb je neudržitelný. Jedná se ale o tak zásadní změnu, že je nutné mít všechny neznámé zodpovězeny.

Venkov musí být atraktivní místo pro život, shodli se prezident i premiér se zástupci vítězů soutěže Vesnice roku

30. leden 2020, Praha

Před 25 lety vznikla soutěž Vesnice roku, jejímž vyhlášovatelem je také Svaz měst a obcí. Co si myslí starostové vítězných obcí? Jaké problémy je trápí? O tom diskutovali jak s prezidentem Milošem Zemanem, který vítěze všech 25 ročníků přijal na Pražském hradě a kde také proběhla slavnostní recepce, tak i s premiérem Andrejem Babišem na Úřadu vlády. Přítomni byli i představitelé vyhlášujících organizací. „Všichni jsme se shodli, že vesnice potřebují podporu, aby

z nich lidé neodcháze-
li do měst. To je v koneč-
ném důsledku pro stát
nákladnější. Potřebuje-
me se zaměřit na dostup-
nost základních služeb
– od pošt, kde může po-
moci stát, přes obcho-
dy, kde je i role krajů, až
po instituce, které ne-
můžeme centralizovat
do několika aglomera-
cí,“ řekl u této slavnost-
ní příležitosti František
Lukl, předseda Svazu.
Lidem podle něho ne-
dělá problém dojíždět
do práce, ale musí být
schopni v místě byd-
liště vyřídit své záleži-
tosti na úřadech. Poš-
ty, finanční úřady, školy
a školky, matriky, to vše
je nutné na venkově za-
chovat. „Proto jsme před
časem uhájili zachování
matrik a teď se pereme
za udržení místních sta-
vebních úřadů.“

Venkov je kouzelný
a bezpečný a na rozdíl
od anonymity velkých
měst zde funguje komu-
nitní život, jehož tahounem jsou nejru-
čnější zájmové spolky. Je ale třeba na něm
udržet alespoň stávající rozsah veřejných
služeb a najít způsoby, jak motivovat pod-
nikatele, aby právě na venkově provozovali
svou živnost. Palčivým problémem
jsou především obchody a hospody, které
jsou často jediným místem, kde se mohou
konat společenské akce. Zástupce Spolku
pro obnovu venkova Eduard Kavala, sta-
rosta Běloutína, poznamenal, že oficiální
statistiky udávají, že se venkov nevyldiňu-
je, ale ty započítávají i satelity kolem vel-
kých měst. Tradiční venkov obyvatele bo-
hužel trvale ztrácí. Potvrdil slova Františka
Lukla, že je to hlavně proto, že na venkově

ubývá služeb, které je třeba vnímat kom-
plexně. Ocenil, že při rozpravě premiér Ba-
biš také slíbil, že hodlá řešit příjmy malých
sídel. Současné financování a dotační po-
litika malým obcím neumožňuje realizo-
vat náročné, ale potřebné investice.

„Venkov je klenotem naší země a musíme ho
střežit jako oko v hlavě. Proto velmi aktivně
prosazujeme změny v dotační politice, so-
ciálních věcech a mnoho dalších. Bez pro-
myšlené podpory bude venkov strádat – tra-
tíme pak na tom my všichni,“ dodal při slav-
nostním aktu František Lukl.

Podaří se nám překročit osm a půl milionu obyvatel?

O vývoji členské základny Svazu vás pravidelně informujeme jak na našich webových stránkách, tak i v našem zpravodaji (*podrobný rozbor členské základny jsme naposledy zveřejnili v INS č. 6/2019 – prosincové číslo*). V současné době Svaz čítá **2 763 členských obcí** zastupujících **8 474 001 obyvatel**. Podaří se nám získat 25 999 obyvatel, abychom dosáhli čísla osm a půl milionu?

Svaz měst a obcí je organizace, která hájí zájmy samospráv, a za dobu její 30leté existence snad už mnoho představitelů měst a obcí, kteří se do svazové práce zapojili, dokázali, že jediné společně lze bojovat proti byrokracii, nesmyslným novelám právních předpisů a neustálému přehazování povinností státu na obce. Samozřejmě bez finančního krytí. Ne každý má možnost se tak říkájíc přičinit k tomuto společnému dílu, nicméně v poslední době je vás stále více. Je to patrné i z našich akcí, kterých se účastníte, předkládáte svoje návr-

hy, dělíte se s ostatními o vaše zkušenosti, formulujete stanoviska směřující k nejvyšším státním institucím. A pokud práci svých kolegů podporujete samotným členstvím ve Svazu, i to je velmi cenné.

Svaz se stal skutečným a respektovaným partnerem vlády i Parlamentu. I když ne vždy všechno vyjde tak, jak bychom si představovali, mnoha úspěchů jsme dosáhli. V každém případě ale bude do našich karet hrát, čím více nás bude. Shrnutí svazové práce jsme uvedli v INS č. 1/2020, podrob-

něji ji vždy zpracováváme ve výroční zprávě. Zkuste tedy i vy oslovit své kolegy starosty, jejichž obec či město zatím není členem Svazu, aby o smyslu této naší organizace uvažovali. Jenom tak se nám podaří dosáhnout ještě více. Máme před sebou pořád mnoho úkolů, teď se budeme soustředit především na možnou změnu volebního systému v komunálních volbách a prodloužení funkčního období starostů až na šest let. Velký boj současně svádíme na poli legislativy sociálních věcí a v otázce rekodifikace stavebního práva.

Na jaké akce se letos můžete těšit

Také v letošním roce pro vás organizujeme, nebo se na organizaci podílíme, řadu zajímavých akcí. Mnohé z nich si již získaly vaši oblibu a nejsou pro vás žádnou novinkou. Připomeňme si je v krátkém přehledu.

Název akce	Pořádá	Kdy	Kde	Téma
Právní konference	AK KVB ve spolupráci se SMO ČR	5.–7. února	Kongres hotel Jezerka, Seč	Legislativa
Závěrečná konference SMART Česko	SMO ČR	21. února	Technologická agentura ČR v Praze	Smart City
Dopravní konference s Besipem a FZŠ 2020	RSE Project	14 termínů	Krajská města	Doprava
Dny malých obcí	Obec a finance	25. února	PVA Expo, Praha	Samospráva
Den starostů (při veletrhu Aquatherm)	MDL Expo ve spolupráci se SMO ČR	3. března	PVA Expo, Praha	Sucho
Dny malých obcí	Obec a finance	3. března	Výstaviště Flora Olomouc	Samospráva
Krajské setkání – Plzeňský kraj	SMO ČR	1. dubna	Parkhotel, Plzeň	Samospráva
Krajské setkání – Karlovarský kraj	SMO ČR	2. dubna	Krajský úřad, Karlovy Vary	Samospráva
Krajské setkání – Ústecký kraj	SMO ČR	7. dubna	Krajský úřad, Ústí nad Labem	Samospráva
Krajské setkání – Kraj Vysočina	SMO ČR	15. dubna	Hotel Gustav Mahler, Jihlava	Samospráva
Krajské setkání – Zlínský kraj	SMO ČR	16. dubna	Kongresové centrum Zlín	Samospráva
Krajské setkání – Jihočeský kraj	SMO ČR	23. dubna	Krajský úřad, České Budějovice	Samospráva
Krajské setkání – Středočeský kraj + Praha	SMO ČR	28. dubna	Magistrát hl. města Prahy	Samospráva
Krajské setkání – Jihomoravský kraj	SMO ČR	5. května	Výstaviště Brno	Samospráva
Kongres Rady evropských obcí a regionů (CEMR)	CEMR	6.–8. května	Innsbruck, Rakousko	EU
Krajské setkání – Olomoucký kraj	SMO ČR	12. května	Magistrát města Olomouce	Samospráva
Krajské setkání – Moravskoslezský kraj	SMO ČR	13. května	Clarion Congress Hotel Ostrava	Samospráva
Krajské setkání – Královéhradecký kraj	SMO ČR	19. května	Krajský úřad, Hradec Králové	Samospráva
Krajské setkání – Pardubický kraj	SMO ČR	26. května	Kongresové centrum Pardubice	Samospráva
Krajské setkání – Liberecký kraj	SMO ČR	2. června	Krajský úřad, Liberec	Samospráva
XXIII. Celostátní finanční konference	SMO ČR	26.–27. listopadu	Clarion Congress Hotel Prague, Praha	Financování obcí

V současné době finišuje příprava **krajských setkání**. Program těch letošních chceme sestavit trochu jinak než v posledních letech, i když základní struktura zůstane stejná. Snažíme se ale přihlídnout ke specifitě jednotlivých krajů, a proto jsme oslovili členskou základnu, abychom se dozvěděli, co konkrétní kraje nejvíce trápí, pochopitelně krom toho, s čím bojují všechny obce a města napříč republikou – tato témata budou tradičně zařazena v bloku „Aktuální legislativa“. Podle tipů a doporučení, které jste nám sdělili, oslovujeme příslušná ministerstva a další instituce, abychom pro vás získali co nejvíce potřebných informací, případně

pozvali i hosta, v jehož gesci jsou vámi zmíněné problémy. Chceme také, aby se na sestavování programu krajských setkání podíleli i hejtmané, které jsme požádali o schůzku s členy Předsednictva Svazu v daném kraji a výkonnou ředitelkou svazové kanceláře. Větší prostor by měl být ponechán také na vaše dotazy a diskusi k aktuálním tématům. Na závěr těchto našich tradičních akcí pak bude ponechán prostor pro diskusi členů Rady Svazu z daného kraje se starosty členských obcí, aby se více prohloubila zpětná vazba území s vedením Svazu. Využijte tedy této možnosti a přijďte s námi diskutovat a podělit se o vaše názory a zkušenosti.

Hrozí nám nebezpečí od stromů v obci?

Dostáváme se pomalu, ale jistě ke konci období vegetačního klidu a na bedra obcí je položena povinnost zkontrolovat své stromy, tedy stromy vzrostlé na jejich pozemcích. V současné době je to snad více než nutnost, abychom věnovali tomuto tématu dostatečnou pozornost. Období such v předchozím roce mnoha stromům nepříspělo k vitalitě, kůrvec a jiné dřevokazné choroby se postarali o zbývající. Obce mají povinnost jako vlastníci na svých pozemcích se o své stromy starat. Současně jsou však zároveň těmi, kteří kácení sobě a ostatním vlastníkům povolují. Pojďme se tedy podívat blíže na to, zda nám hrozí nebezpečí od stromů v obci a jak se preventivně připravit a na co při preventivních opatřeních myslet.

Úvodem si pojďme jednoznačně říci, že zpravidla jakýkoliv zásah do veřejné zeleně směrem k likvidaci čehosi, co tam po léta a již za našich prabáb a pradědů bývalo, je ožehavá záležitost, která může ne jednoho politika ohrozit. Na druhou stranu, ono těžké zranění vzniklé na obecním pozemku a způsobené právě pádem příkladmo těžké větve z toho letitého stromu zasazeného uprostřed náměstí našimi prabábami a pradědy taky na popularitě v dobrém slova smyslu nepřidají. Zkrátka a jednoduše, obec má povinnost jako každý jiný vlastník, pečovat o své vlastnictví s péčí řádného hospodáře, tedy i o stromy. Přitom nezapomeňme na památné stromy a stromy jinak významné. A na stromy rostoucí v chráněné krajinné oblasti, na roli památek předtím, nežli vezmeme pilu do ruky, na nezastupitelnou úlohu arboristů, kteří ví, co a jak, už vůbec nezapomínejme. Vždyť péče o zeleň na veřejných prostranstvích a dalších místech obcí a měst není jen o splnění estetické funkce, ale i funkce bezpečnostní, natož v posledních letech, kdy výkyvy počasí, častá sucha a náhlé přívalové deště mají nesporný dopad na tuto část našeho okolí.

Stromy a jejich funkce

Stromy bychom mohli naprosto zkráceně rozdělit na stromy ovocné (sadové), stromy lesní umístěné mimo lesní porost a stromy lesní umístěné v lese. Stromy mají řadu funkcí, které je třeba při jejich jak vysazování, tak úpravě i kácení zohlednit. Například funkci zdravotně rekreační (mj. snižují vysokou měrou prašnost a hluk), stabilizační (v regulaci koloběhu vody a vodní i větrné erozi se bez nich neobejdeme), estetické

ko-krajinářskou (ne nadarmo se už od dávnych dob říká, že máme jít tzv. problémy vydýchat do lesa), nebo kulturně-historickou (například lípa na náměstí v různých obcích naší vlasti bývala už v dobách minulých významným bodem, u něhož docházelo k přenosu informací).

Všechny druhy stromů včetně jejich funkcí pro nás mají velký význam, ale v tuto chvíli jsou pro nás nejdůležitější z hlediska bezpečnosti **stromy lesní rostoucí mimo lesní porost**. Proto se dále budeme věnovat problematice těchto stromů z různých úhlů pohledu.

Právní ochrana dřevin

Už na začátku našeho „krátkého“ pojednání bychom si měli stanovit právní rámec, v němž se v základních otázkách budeme pohybovat a berme v potaz, že vždy se jedná o právní předpisy v posledním znění.

Základní právní rámec ochrany dřevin je stanoven zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot, krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Při plnění těchto cílů je dle litery zákona nutno zohledňovat hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Nuž, nejsou to cíle malé, jak jsou stanoveny, ale velice zásadní a v případě

ochrany přírody a krajiny chráníme něco, co je v případě zničení často nevratné.

Samotná ochrana dřevin je vyjádřena v § 7 a následujících zákona o ochraně přírody a krajiny. Dřeviny jsou chráněny před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (s odkazem na § 46 a § 48 zákona o ochraně přírody a krajiny) nebo ochrana podle zvláštních předpisů (například nové odrůdy rostlin atd.). Důležitá je pro nás však povinnost, kterou jsme si již výše zmínili, ale pojďme si ji zopakovat. Dle citovaného ustanovení odst. 2 je péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování povinností vlastníků. Zostření však nastává při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými vážnými chorobami, kdy může orgán ochrany přírody uložit vlastníkům provedení nezbytných zásahů, včetně pokácení dřevin.

V následujícím ustanovení § 8 se již zákonem upravuje výslovně otázce povolení ke kácení dřevin. Prostě a jednoduše, **pro kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, mimo stanovené výjimky**. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. A pozor – povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem.

A kdy tedy není povolení třeba? Tak například ke kácení dřevin z důvodů pěstebních, tedy za účelem obnovy porostů nebo při provádění výchovné probírky porostů, při údržbě břehových porostů při správě vodních toků, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování

těchto soustav, k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení pro rozvod tepelné energie prováděném při provozování těchto zařízení, k odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze a z důvodů zdravotních (pokud zákon nestanoví jinak). V těchto případech je kácení oznámováno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin; ale v případě odstraňování dřevin za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze tak může učinit jen na základě závazného stanoviska drážního správního úřadu.

Povolení pak také není třeba ke kácení dřevin se stanovenou velikostí, popřípadě jinou charakteristikou. Tuto velikost, popřípadě jinou charakteristiku stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem, což je vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolání jejich kácení. A ta nám ve svém § 3 mimo jiné říká, že povolení není třeba pro dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí. Povolení není rovněž potřebné ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení. Závěrem je doplněno, že Ministerstvo životního prostředí stanoví prováděcím právním předpisem nedovolené zásahy do dřevin, které jsou v rozporu s požadavky na jejich ochranu, náležitosti žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, náležitosti oznámení o kácení dřevin

a období, ve kterém se kácení dřevin zpravidla provádí.

A zbývá jen dodat, že ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí je nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Toto závazné stanovisko vydává orgán ochrany přírody příslušný k povolení kácení dřevin. Povolení kácení dřevin, včetně uložení přiměřené náhradní výsadby, je-li v závazném stanovisku orgánu ochrany přírody stanovena, vydává stavební úřad a je součástí výrokové části rozhodnutí v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí.

K uvedenému je třeba ještě upozornit na metodické instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí (např. č. ZP62/2017), kde najdeme řadu dalších doporučení a rad k aplikaci § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny upravujících povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les a náhradní výsadbu a odvodů.

Trošku pojmů na vysvětlenou

Asi jako nejdůležitější je pro nás pojem **dřeviny rostoucí mimo les**. Co to vlastně tedy je? Dřevinou rozumíme ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarcích na pozemcích mimo lesní půdní fond. Takže vlastně stromy a keře, které mimo les můžeme potkat.

Taky se pořád setkáváme s pojmem **vegetační klid**, ale co to vlastně je? Tento pojem není nikde zákonem přesně vysvětlen a je tím míněno období, ve kterém se růst a jiné životní funkce v přírodě zpomalují až zastavují. Přesné období nelze stanovit s ohledem na ovlivnění počasím a jinými přírodními vlivy. Nicméně je to tehdy, kdy dřeviny nejsou v aktivní fázi při tvorbě nových pletiv. Současně je doba kácení nastavena takto i s respektem k době hnízdění ptactva. Obecně se tímto obdobím vymezuje období mezi 1. 11. až 31. 3., nicméně možná jste zaznamenali, že tento rok díky doposud mírné zimě už v některých částech naší vlasti rozkvetl zlatý déšť nebo vyrazily jívky, takže je otázkou, zda ustojí příroda délku vegetačního klidu až do konce března.

Na co si dát taky pozor?

Všichni víme, že některé stromy patří k nemovitým kulturním památkám jako podrážka k botě. A taky víme, že některé se nacházejí v památkově chráněných územích (památkových rezervacích, památkových zónách) nebo v ochranných pásmech těchto památek a územích, kam dopadá ochrana, kterou tzv. památkový zákon těmto památkám a územím poskytuje. A právě památkový zákon stanoví celou řadu opatření k ochraně kulturních památek a památkově chráněných území. Pro všechna kácení, ale i výsadby dřevin na těchto místech se vyskytujících máme mít závazné stanovisko (povolení, souhlas) orgánu památkové péče. Tak na to nezapomínejme.

Oko za oko, strom za strom

Podle § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin orgán ochrany přírody dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní

výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let. Náhradní výsadbu výše zmíněnou lze uložit na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví žadatele o kácení, jen s předchozím souhlasem jejich vlastníka. Povinností obcí je v této souvislosti vést přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu po předběžném projednání s jejich vlastníkem. Pokud orgán ochrany přírody neuloží provedení náhradní výsadby podle výše uvedeného, je ten, kdo kácí dřeviny, z důvodů výstavby a s povolením orgánu ochrany přírody povinen zaplatit odvod do rozpočtu obce, která jej použije na zlepšení životního prostředí. Ten, kdo kácel dřeviny protiprávně, je povinen zaplatit odvod do Státního fondu životního prostředí České republiky. Výši odvodů, podmínky pro jejich ukládání i případné prominutí stanoví zvláštní zákon.

Vyrazíme do terénu

Co se týká pozemků a tedy i stromů ve vlastnictví obcí, je na nich, aby pravidelně sledovaly stav svého majetku, tedy i stromů (v případě vlastnictví lesů i těch, ale nebudeme nyní míchat jablka s hruškami a budeme se zabírat jen těmi mimo les). Vůbec není od věci si čas od času pozvat zkušeného arboristu, tedy odborníka v péči o dřeviny rostoucí mimo les. Je totiž na zvážení, zda sami dokážeme dostatečně vyhodnotit, jestli strom je zdravý či nikoliv, pokud nevládneme odbornými znalostmi v mnoha vědeckých disciplínách. Ne vždy na první pohled zcela zdravý strom je vskutku uvnitř zdravý a jednoho dne nespadne uprostřed návsi. A stejně tak na první pohled strom s mnoha suchými větvemi ještě nemusí být nutným adeptem na kácení. Stejně tak ne všechny suché větve se musí hned řezat. Koruny lze i provazovat. A je třeba brát v potaz i kořenový systém, tedy kam až kořeny zasahují, zda jsou volně v půdě nebo zasahují pod silnici či stavbu. To je jen pár krátkých poznatků z praxe. Nežli tedy přikročíme k pilce, pojďme radši za arboristou.

Schůzka s arboristou

Jak jsme si už naznačili, bez arboristy se u některých situací asi neobejdeme. Arborista by s ohledem na rozmanitost zásahů měl mít nezbytné znalosti z dendrologie (tj. z nauky o dřevinách, tedy stromech, keřích a polokeřích), fytopatologie (zjednodušeně rostlinolékařství), fyziolo-

gie, mechaniky a pedologie (půdoznalství). Arborista by měl mít přehled o právních předpisech v oboru, a to včetně předpisů vztahujících se k bezpečnosti práce. Typickou náplní arboristy je provádění pěstebních a stabilizačních opatření (odborného řezu, instalace vázání korun), rizikové kácení, ochrana stromů při stavební činnosti nebo hodnocení stavu jednotlivých stromů.

Když už si na arboristu zaměříme mušku a rozhodneme se jej shánět, jedním z ukazatelů jeho znalostí je prokázání se složením certifikační zkoušky. Jednou z certifi-

kačních zkoušek je například ČCA – Český certifikovaný arborista. Certifikace má 3 úrovně – technik, stromolezec a konzultant. Další certifikací je například ETW – Evropský certifikovaný arborista nebo mezinárodní certifikace ABA INTERNATIONAL, která je udělována ve stupních Arborista level 1 – tzv. A1-Tree Climbing, Hand-saw Use & Aerial Rescue, Arborista level 2 (A2-Tree Climbing & Aerial Chainsaw Techniques), Arborista level 3 (A3-Aerial Tree Rigging Techniques), které v České republice zaštiťuje Mendelova univerzita v Brně, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu a jiné organizace.

Každá z certifikací prokazuje něco jiného co do úrovně znalostí a zkušeností. Držitelé certifikátu ETW a ČCA – stromolezec při zkoušce prokazují mimo základních znalostí i schopnost bezpečného pohybu

a práce v koruně stromu za použití lanových technik, ČCA – konzultant se zaměřuje především na vyhodnocování stavu stromů. Naproti tomu ČCA – technik vám poskytne záruku znalostí v péči o dřeviny a obecné zahradnické dovednosti spojené s jejich výsadbou a prováděním pěstebních opatření bez použití lanových technik. Certifikace ABA zas co do stupně prokazuje v úrovni A1 praktickou zkoušku dovedností a je zaměřena na stromolezení, užití ruční pilky a záchranu zraněného ve stupačkách i bez, A2 je zacílena na stromolezení a užití motorové pily při stromolezení, nu a A3 je soustředěna na kácení stromu po částech

bez a s lanem. Mezinárodní zkoušky ABA kladou důraz na kvalitu dovedností, bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků. Ale dost už s arboristy samotnými a přejděme ještě k arboristickým standardům. Víte o nich?

Arboristické standardy

Arboristika jakožto věda zabývající se komplexní péčí o stromy zejména se zaměřením na stromy rostoucí mimo les se v posledních letech rozvíjí vesmírnou rychlostí. Můžeme se tedy setkat již i s vypracovanými Arboristickými standardy, které standardizují postupy užívané v oblasti péče o stromy rostoucí mimo les. Jejich aktuální verze jsou dostupné na internetových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Nyní jsou rozpracovány v řadě A až F a postupně jsou dopracovávány a věře,

že jsou již pro skutečné fajnšmekry v této oblasti. Ale alespoň krátké zhlédnutí jen pro informaci nemůžeme než doporučit.

Shrnutí – na co tedy přinejmenším pamatovat

Jak vyplynulo z výše uvedeného textu, je otázka péče o dřeviny v obci více než problematická. A je jedno, jestli na ni nahlížíme z hlediska bezpečnostního, památkového, estetického, funkčního, ryze z hlediska ochrany životního prostředí... prostě úskalí jsou všude. Jak jednou zatneme sekyru, už to nelze vzít zpět. Co si tedy z výše uvedeného přinejmenším zapamatovat?

Obec se nachází v dvojroli – má povinnost péče řádného hospodáře, tedy mj. i pečovat o dřeviny na svých pozemcích. Je tím, kdo povoluje kácení ostatním, ale i sobě, v rámci svého katastrálního území.

Obec nesmí zapomínat na svou obecnou povinnost předcházení škodám – tedy lepší zejména u vzrostlých dřevin mít postaveno najisto, že pod krásnou slupkou není shnilá dřevina a neblíží se katastrofa.

Obec by si teda měla zjišťovat stav svých dřevin.

Než obec vydá povolení ke kácení, měla by provést řadu zjišťování. Jít se na místo podívat, prozkoumat strom a blízké okolí, zvážit celkovou situaci a opodstatněnost žádosti o povolení kácení, a pokud si není obec jista, přivolat si na pomoc arboristu.

Ostatně možná by stálo za to, aby obec služeb arboristy využila pro vyhodnocení svého celkového porostu dřevin a nechala si zpracovat plán ošetření, údržby a případného kácení a další výsadby. V tomto směru je určitě lepší si nechat poradit. Sice to pár korunek bude stát, ale k tomu dále. Obec nemusí přece arboristou nechat po-

szovat všechny stromy, ale vyhledat ty potencionálně rizikové, a že je určitě všichni na frekventovaných místech máme, příkladem takových potencionálně rizikových míst jsou náměstí, hřiště, škola, okolí kulturních domů a knihoven, kin, divadel, muzeí, galerií, dopravních zastávek, hřbitovů atd.

Nezapomínejme na stromy, které jsou poškozované ať už stavebními pracemi, ošleháním křovinořezem, či jejich kořenový systém je prorostlý do okolních ploch, které jsou těžké, nepropustné, nebo pokud v okolí stromů již byly nalezeny stromy napadené dřevokaznými houbami či jinými nemocemi, či pokud strom vykazuje určitou míru únavy – suché větve v koruně stromů, hluboké vnitřní praskliny v kmeni atd. – tyto rovnou zařadíme na listinu sledování a nutného vyšetření odborníkem a následného ošetření.

Než začneme kácet, prověřme, zda je to vskutku nezbytně nutné. Nezapomínejme na dobu, po kterou strom roste, a vždy je vhodné mít ověřeno (a podloženo!), zda by nebylo možné uplatnit nějaké sanační, ozdravné postupy (průřez, svázání větví v koruně).

Pamatujme na statické vlastnosti stromu a na porušení kořenového systému, což může mít nedozírné následky v podobě vyvrácení a spadnutí stromu právě tam, kam by neměl, a tím může dojít ke vzniku škod.

Nebojme se požádat o pomoc odborníky zejména u těch stromů, které mají šanci na záchranu a sázeli je ještě naši praprapraprapradědové a starší – některé věci nelze vrátit a na druhou stranu je škoda o ně přijít.

Konec konců

Bezpečnost nade vše – tedy pokud vznikne aktuální nebezpečnoství potencionálního

vzniku škod na zdraví a majetku, konejme. Ale prevence je nade vše.

Jsme si všichni moc dobře vědomi, kolik starostí mají starostové od těch nejmenších obcí až po ty největší statutární města, proto jsou označováni slovem „starosta“ – ne nadarmo. A že prostě na zeleň ne vždy vyjdou peníze, ne vždy vyjde čas. Ale v minimalistickém pojetí – určitě by bylo vhodné v obci si vytipovat rizikové stromy a tyto zaznamenat a sledovat. Pokud bude jakýkoliv náznak zhoršení vitality stromu, přizvat odborníka, zejména pokud se jedná o strom, jehož ztráta by byla nevyčíslitelná nejen z hlediska ekonomického, ale zejména kulturního, estetického, historického. Nezapomínejme také na činnost České inspekce životního prostředí, jejíž oko nikdy nespí. Pak by se nám ušetření na odborníkovi mohlo škaredě nevyplatit. A co teprve případné škody, které by mohly vzniknout, pokud by strom náhle lehl k zemi.

Co si budeme povídat, z jedné strany mince je to téma sice pro řadu z vás okrajové a často aktuální až tehdy, když se něco stane. Současně je na druhé straně mince téma ochrany stromů a zajištění jejich bezpečnosti bezbřehé a své důsledky si zanedbání péče nese nejen v oblasti ekologie, ale i škodí na zdraví i majetku, historické, estetické, vnímání občanů některých ztrát nevyjímaje.

Pokusili jsme se načrtnout to nejzásadnější. Neboť není lepší se radši preventivně připravit než potom pykat za nečinnost? Tedy stromům zdar a někdy příště se snad s někým z odborníků podaří na toto téma popovídat a třeba i získáme nějaké horké tipy, na co se při vaší práci a nedostatku času nejvíce zaměřit.

*Mgr. Alena Klimtová a Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Novou odpadovou legislativu je třeba dostat do života co nejdřív

Na půdě Poslanecké sněmovny se v lednu dostal balíček nové odpadové legislativy, který zahrnuje nový zákon o odpadech, o vybraných výrobcích s ukončenou životností, novelu zákona o obalech a tzv. změnový zákon. Balíček má nastartovat transformaci českého odpadového hospodářství v cirkulární ekonomiku. Dne 16. ledna 2020 mu svou podporu vyjádřili zástupci z oblasti průmyslu i samosprávy.

Podporu nové odpadové legislativě vyjádřil místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček, prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Hanák, prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý, ředitel Kanceláře Asociace krajů Jan Hodovský a za Svaz měst a obcí jeho místopředseda Pavel Drahovzal. Ministr životního prostředí Richard Brabec při tom konstatoval: „Není na čekat, doba se změnila, odpady už nepředstavují něco, čeho se společnost chce zbavit, ale jsou nám zdrojem, znovuvyžitelným produktem, materiálem, energií. Jejich využitím šetříme a ještě více chceme šetřit primární suroviny a naše životní prostředí a získávat nová pracovní místa v recyklačním a reuse průmyslu. Chceme proto, aby nová legislativa začala platit od roku 2021.“

Zásadním cílem nové odpadové legislativy je především zvýšit třídění a recyklaci odpadů, odklonit nakládání s komunálním odpadem od skládkování a naplnit povinné evropské cíle. Podle nich již v roce 2025, tzn. za 5 let, musí Česká republika recyklovat veškerý svůj komunální odpad z 55 %. Z dnešní perspektivy viděno se ČR musí zlepšit o celých 16 %. V roce 2030 pak musí být v ČR recyklováno 60 % komunálního odpadu, za dalších 5 let ještě o dalších 5 % více. Jde o nesmírně ambiciózní cíle a podle toho je třeba nastavit i zákony. Ty stávající jdou paradoxně proti rychle tikajícímu času, protože podle Brabce bezpardonově zvýhodňují neekologické a neekonomické skládkování.

Nové i novelizované odpadové zákony se proto opírají i o, ve vyspělých evropských státech již osvědčené, nástroje, jakými jsou zákaz skládkování využitelných odpadů – pro ČR od roku 2030, postupné zvyšování poplatku za ukládání odpadů na skládky (poroste ze současných 500 korun až na 1850 korun v roce 2030), zavedení motivační třídící slevy z tohoto poplatku pro obce, díky níž obec schopná dostatečně třídit nebude za skládkování zbylých nevytříditelných odpadů platit navýšený poplatek za ukládání odpadů na skládky. Obdobně budou moci ušetřit

i občané, a to díky uzákonění tzv. systému PAYT, tedy šetrnému modelu, kdy občané platí za svoz odpadu podle toho, kolik ho do černé popelnice vyhodí.

Nový odpadový zákon také od roku 2025 zavádí povinnost odděleného sběru textilu. I to je významná změna, která ještě více usnadní občanům třídění jednotlivých složek svých odpadů a průmyslu více využívat těchto zdrojů.

Návrh zákona o výrobcích s ukončenou životností a novela zákona o obalech pak přináší zcela nový princip ekomodulace. Od ní se nově bude odvíjet poplatek výrobců a dodavatelů za uvedení vybraných výrobků na trh. Hůře opravitelný nebo recyklovatelný výrobek bude zatížen vyšší cenou za jeho využití či odstranění a na-

Balíček moderní odpadové legislativy je výsledkem kompromisních jednání, která probíhala intenzivně po několik let. „Každý musel v něčem ustoupit. Třeba já bych si jako ministr životního prostředí představoval, že skládkování ukončíme už v roce 2024, ale po dohodě s obcemi, které se na konec skládkování musí připravit, jsme termín posunuli. To je pro příklad jeden z kompromisů, který jsme museli učinit. A jsem opravdu rád, že jsme se dopracovali k tomu, k čemu před námi žádá vláda, a že můžeme prosazení našich klíčových zákonů stavět na podpoře našich klíčových partnerů – Svazu měst a obcí ČR, Hospodářské komory ČR, Asociace krajů ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR i Ministerstva průmyslu a obchodu, za což chci všem velmi poděkovat,“ dodal ministr Brabec. Pavel Drahovzal jeho vyjádření kvitoval a potvrdil, že „obce a města se musí připravit na třídění, musí

opak. Ekologicky balené nebo vyráběné výrobky se tak mohou zlevnit, za ty nesmyslně zatěžující životní prostředí zaplatí firmy více. Zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností zaručuje obcím více míst zpětného odběru pro výrobky, jako jsou bílé zboží, elektronika a baterie, a zavádí povinnost uvedení recyklačního poplatku na účtenkách a fakturách. Občané tak budou mít přehled, kolik recyklace pořízeného zboží stojí.

vzniknout recyklační kapacity i nové kapacity pro energetické využití odpadů, musí se odzkoušet nové motivační nástroje pro občany. Proto vítáme, že nám ministerstvo vyšlo vstříc a posunulo termín konce skládkování a společně jsme se dohodli i na pomalejším navýšení ceny skládkovacího poplatku. Pro nás to znamená více času na přípravu, aniž bychom museli finančně zatěžovat občany navýšováním poplatků za nakládání s odpady.“

Zdroj: Tisková zpráva MŽP

Předvánoční překvapení od Ministerstva práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) připravilo pro povinná připomínková místa velké předvánoční překvapení, když dne 20. prosince 2019 vložilo do meziresortního připomínkového řízení návrhy na novelizaci hned pěti právních předpisů.

Konkrétně byly předloženy tyto právní předpisy:

- návrh na změnu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- návrh zákona o přídatku na bydlení
- návrh na změnu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- návrh na změnu zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- návrh nařízení vlády o zvýšení částek životního minima a existenčního minima

Svaz ihned rozeslal všechny uvedené návrhy své členské základně. Města a obce tak měly možnost se k uvedeným materiálům vyjádřit a zaslat připomínky s názory vycházejícími přímo z praxe. V následující pasáži si přečtete o zásadních změnách, které jednotlivé novely přinášejí, jejich dopad na města a obce a dále také výčet některých zásadních připomínek, které k návrhům Svaz vznesl. Připomínka, která byla ze strany Svazu uplatněna v případě všech návrhů, se týkala nestandardnosti termínu předložení materiálů do meziresortního připomínkového řízení a lhůty pro zaslání připomínek.

Novela zákona o sociálních službách

Příprava novely zákona o sociálních službách trvala několik měsíců, během kterých proběhlo mnoho diskusí se řadou zainteresovaných subjektů. Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová vytvořila pracovní skupinu, kde se zástupci těchto subjektů scházeli, aby diskutovali některé potřebné změny a jejich možná úskalí. Své zastoupení zde měl i Svaz, účastnili se jí ale i další představitelé místních samospráv, samozřejmě včetně starostů.

Zásadní změnou, kterou novela přináší, je změna financování sociálních služeb, což se významně týká právě měst a obcí. Stát bude nově vytvářet **tzv. garantovanou síť sociálních služeb**, čímž dojde ke změně kompetencí krajů, které v současné době vytvářejí krajské sítě. Tato kompetence bude nově přenesena na bedra státu.

Garantovanou síť sociálních služeb bude financovat stát prostřednictvím normativů s tím, že ke službám, které jsou poskytovány bez úhrady (např. sociální prevence), bude přidán bonifikační koeficient na tzv. provozní náklady. Výpočet normativů bude stanoven stejně jak pro mzdovou, tak platovou sféru, a to tak, aby došlo ke sjednocení odměňování. Systém má být plně elektronizován a ve chvíli, kdy dojde ke schválení státního rozpočtu, by se v informačním systému napočítaly všem sociálním službám normativy, a ty služby, které budou zařazeny v garantované síti, získají peníze již v průběhu ledna daného kalendářního roku. Nově zde nebude prvek schvalování zastupitelstvem či radou kraje.

Součástí garantované sítě sociálních služeb se ze zákona automaticky stanou všechny sociální služby, které budou

k 31. 12. 2020 zařazeny do krajské sítě, čímž bude zajištěna kontinuita celého procesu. Podobně to bude i u služeb, které jsou v současné době financovány z evropských zdrojů. Garantovaná síť sociálních služeb bude obsahem právního předpisu a bude se vydávat vyhláškou ministerstva s tím, že jejím obsahem budou sociální služby dle kapacit a informací, jaká bude jejich potřeba v dalším období. Co se týče role krajů, ty budou nyní v rámci dohodovacího řízení s MPSV ovlivňovat podobu garantované sítě, jejíž prvotní model vytvoří jednotlivě pro každý kraj právě ministerstvo. Kraj může dokládat své analýzy vztahující se k poskytnutí informace, jaká je v území potřeba sociálních služeb. Kraj dále bude mít možnost sestavovat také rozvojovou síť sociálních služeb, které se do garantované sítě nedostanou. Financování rozvojové sítě již nebude zajišťováno ze státních zdrojů, nýbrž z prostředků krajů a poskytovatelů sociálních služeb.

Novela zákona **zavádí povinnost obcím**, aby se rovněž **spolupodílely na financování sociálních služeb**. Není zde vymezena žádná konkrétní výše finančních prostředků, které by obce měly na sociální služby poskytovat, rozhodování tedy bude ponecháno na zastupitelstvu. Ministerstvo argumentuje zejména tím, že již v § 35 zákona o obcích je stanoveno, že obce v samostatné působnosti mají pečovat o potřeby svých občanů, mj. vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče. Obdobnou povinnost mají také kraje.

Muzikoterapie

Od novely zákona jako celku si MPSV slibuje snížení administrativní zátěže v různých oblastech, a to jak co do financování, registrace, nastavení kvality a standardů sociálních služeb. Současně je plánována změna v oblasti druhů sociálních služeb – např. sloučení pobytových sociálních služeb,

jako jsou domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením. Novela také zavádí zcela nový pojem, který dosud zákon ne-definoval, a to pojem „pečující osoba“, která se stane samostatnou cílovou skupinou sociálních služeb. Dále dochází ke slouče-

ní pečovatelské služby a osobní asistence do nového druhu sociální služby s názvem „Asistenční a pečovatelská služba“. Doplnují se nové základní činnosti při poskytování sociálních služeb (např. psychosociální podpora při umírání či zprostředkování materiální a potravinové pomoci).

SVAZ K NOVELE ZÁKONA O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH VZNESL ZEJMÉNA TYTO PŘIPOMÍNKY:

- chybějící prováděcí právní předpisy, na něž se řada ustanovení návrhu zákona odvolává;
- nedostatek finančních prostředků poskytovaných na sociální služby ze strany státu;
- nesouhlas s povinností obcí v samostatné působnosti spolufinancovat sociální služby;
- nejasné postavení obcí v procesu tvorby rozvojové sítě i garantované sítě (chybějící kompetence obcí se na tvorbě sítě podílet);
- chybějící evidence faktického pobytu, která je nezbytná pro plánování sociální práce v obcích;
- potřeba zajištění financování sociální práce ze strany státu v plné výši;
- požadavek, aby do zákona byla doplněna úprava postupu při rozhodování o vstupu poskytovatele sociálních služeb do garantované sítě;
- nesouhlas s definicí pečující osoby (např. chybějící I. stupeň závislosti u osoby, o níž je pečováno);
- nedostačující definice sociální služby komunitního charakteru – potřeba větší specifikace;
- nesouhlas s povinností azylových domů přijímat osoby, které jsou bez domova a zároveň mají lékařem indikován klid na lůžku a potřebu zdravotní péče z důvodu doléčení a osob s látkovou či nelátkovou závislostí a další.

Návrh zákona o přídatku na bydlení

Změny v legislativě v oblasti systému sociálních dávek do bydlení byly diskutovány v rámci pracovní skupiny MPSV k problematice 15 opatření pro boj s chudobou. Na jednání této pracovní skupiny docházeli zástupci za Svaz, dále představitelé samotných měst a obcí, ministerstev, neziskových organizací a dalších zainteresovaných subjektů.

Důležitou změnou, kterou zcela nový návrh zákona o přídatku na bydlení přináší, je **sloučení současných dvou dávek na bydlení do jedné dávky**, která bude poskytována osobám užívajícím byt, ubytovací zařízení a pobytovou sociální službu. Novou podmínkou pro získání nároku na přídatku na bydlení je hodnocení aktivity osob, které o dávku žádají, a osob společně posuzovaných. Jedná se o skutečnost, zda tyto osoby mají v každém kalendářním měsíci rozhodného období příjem z konkrétně vymezených činností, popřípadě zda jsou vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání a zda v rámci evidence spolupracují se sociálními pracovníky obcí. Cílem zmíněného opatření je tak motivovat osoby k práci. Nutné bude samozřejmě zohlednit objektivní důvody bránící aktivitě osob. Jedná se např. o osoby zranitelné z důvodu věku, zdravotního stavu, péče o dítě či o osoby hendikepované. **Na jeden byt bude náležet pouze jedna dávka na bydlení a dávku je možné poskytnout pouze na celý byt.**

Dojde také k rozšíření právních titulů, které umožní získat nárok na přídatku na bydlení i osobám, které užívají byt na základě podnájemní smlouvy a služebnosti k užívání bytu (tedy nejen nájemci a vlastníci, jak je to u současného stavu). Současně dojde k vyloučení nároku na dávku u osob, které vlastní či spoluvlastní jiný byt, než na který má být poskytován přídatku na bydlení.

Další významnou tezí navrhované úpravy, kterou se MPSV v tomto návrhu zákona snaží řešit, je motivace k řádnému plnění povinné předškolní a školní docházky. Pokud dítě zamešká více než 100 hodin za pololetí, budou muset příjemci dávek (rodiče) doložit,

že absence je způsobena zdravotními důvody. V případě, že tak neučiní, s rodiči nebude nadále počítáno v nákladech na bydlení a dojde ke snížení dávky po dobu půl roku. MPSV se tak snaží posílit odpovědnost rodičů, aby posílali své děti do školy.

Při stanovení okruhu společně posuzovaných osob již nadále nebude postačovat pouhá skutečnost hlášení trvalého pobytu v bytě, jako je vymezena u současného okruhu společně posuzovaných osob u příspěvku na bydlení. Ač je tato skutečnost snadno ověřitelná a administrativně nenáročná, v současné době se jeví jako nedostatečná a stále častěji dochází k jejímu zmanipulování.

Jako další z podmínek pro přiznání nároku na přídavek na bydlení jsou v úpravě stanoveny tzv. **minimální základní standardy kvality bydlení**. Navrhovaná právní úprava nově definuje vhodný byt, který musí tyto standardy splňovat. U ubytovacích zařízení se navíc zavádí, že toto zařízení musí mít uzavřenou dohodu s obcí, na základě které v tomto zařízení bude moci být vykonávána sociální práce a sou-

časně bude stanoveno, že je v dané obci ubytovací zařízení potřebné pro občany této obce.

Další změna se týká **limitování výše dávk nejvýše uznatelnými náklady na bydlení**, a to odděleně pro hodnocení nájmu a pro spotřeby služeb a energií. Ministerstvem pro místní rozvoj byly vytvořeny hodnotové mapy nájemného, které budou vy-

užívány k adresnějšímu a spravedlivějšímu nastavení uznatelných nákladů na bydlení – spolu se započítáváním energií a služeb podle počtu osob a jejich jednotlivé spotřeby. Obce budou dále moci v rámci své samostatné působnosti zohlednit místní poměry v určité lokalitě na svém území a snížit nejvýše uznatelnou částku nájemného v bytech pro účely stanovení nároku a výše přídavku na bydlení.

SVAZ K NÁVRHU ZÁKONA O PŘÍDAVKU NA BYDLENÍ VZNESL ZEJMÉNA TYTO PŘIPOMÍNKY:

- nesouhlas s lhůtou tří měsíců pro vznik nároku na dávku u občanů členských států EU, pokud jsou na území ČR hlášeni k pobytu (požadavek na prodloužení doby jejich pobytu a vzniku nároku na dávku na šest měsíců);
- potřeba vyjasnit podmínky týkající se povinnosti ubytovacího zařízení mít uzavřenou písemnou dohodu s obcí – která obec bude tuto dohodu uzavírat, zda má možnost ji nesjednat a jak bude řešen dopad při nesplnění této povinnosti;
- požadavek na upřesnění, kdo konkrétně bude posuzovat splnění základních standardů bydlení;
- požadavek, aby nejvýše uznatelná částka za nájemné v bytech užívaných na základě nájemní nebo podnájemní smlouvy byla dána hodnotou mediánu, nikoli součinem částky prvního decilu hodnotové mapy nájemného – nemusí odpovídat realitě;
- požadavek na vyjasnění, jakého okruhu osob se bude týkat snížení uznatelné částky nájemného, pokud ji obec ve svém území stanoví (pouze noví žadatelé, nebo i ti, kteří již přídavek na bydlení pobírají?);
- požadavek na prodloužení lhůty pro zjednání nápravy stavu, který způsobuje, že byt není vhodný k bydlení (čímž zaniká nárok na přídavek na bydlení) z navrhovaných tří měsíců na lhůtu šesti měsíců;
- požadavek na zařazení sociálních pracovníků pověřeného obecního úřadu a úřadu obcí s rozšířenou působností k subjektům, které jsou oprávněné na základě souhlasu žadatele o přídavek na bydlení nebo příjemce přídavku na bydlení vstupovat do obydli s cílem provádět šetření v místě pro zjištění podmínek nároku na přídavek na bydlení a jeho výši.

Novela zákona o zaměstnanosti

Dalším v řadě návrhů z předvánoční dílny MPSV byla novela zákona o zaměstnanosti. Hlavním cílem návrhu zákona je zefektivnit přístup Úřadu práce ČR k jeho klientům. Zaměřuje se zejména na osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané a jinak znevýhodněné, aby došlo k jejich zapojení na trh práce.

Jednou z navrhovaných změn je **zakotvení povinnosti uchazeče o zaměstnání podrobit se na žádost krajské pobočky Úřadu práce ČR vyšetření u smluvního lékaře**, kterého určí krajská pobočka Úřadu práce ČR. Dále přináší prodloužení doby, po kterou nemůže být osoba, která byla opakovaně sankčně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání, znovu do této evidence zařazena. Lhůta je prodloužena z dosavadních 6 měsíců na dobu 9 měsíců.

Významnou změnou je také **zakotvení nového kontrolního oprávnění krajské pobočky Úřadu práce ČR kontrolovat nelegální práci uchazečů o zaměstnání**. Navrhováno je zpřísnění

sankcí – zvýšení minimální výše pokuty pro právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, které se dopustí přestupku tím, že umožní výkon nelegální práce cizinci bez potřebného oprávnění k zaměstnání nebo bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky.

Dále je navrhováno **zakotvit profilaci osob na trhu práce**, a to stanovením tří stupňů profilace. V prvním stupni profilace budou osoby bez znevýhodnění, do druhého stupně budou zařazeny oso-

by znevýhodněné a do třetího stupně osoby zvláště znevýhodněné. Stupeň profilace má stanovovat krajská pobočka Úřadu práce ČR s tím, že osobám zařazeným do třetího a druhého stupně profilace bude věnovat zvýšenou péči. Změny jsou navrhovány také u individuálního akčního plánu, který bude krajská pobočka Úřadu práce ČR nově zpracovávat vždy v návaznosti na stupeň profilace uchazeče o zaměstnání a délku jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Snahou je, aby došlo k dosažení cíle tohoto dokumentu, kterým je zvýšení možnosti uplatnění uchazeče o zaměstnání na trhu práce.

Pro obce je v novele významný návrh na **zakotvení nového nástroje, kterým bude pracovní místo pro osobu mimořádně znevýhodněnou**. Tento nástroj bude jakousi nástavbou k veřejně prospěšným pracím. Pracovní místo pro osobu mimořádně znevýhodněnou bude možné vytvářet po dobu až tří let na základě dohody mezi Úřadem práce ČR a zaměstnavatelem, s možností poskytnutí příspěvku.

SVAZ K NÁVRHU NOVELY ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI V RÁMCI PŘIPOMÍNKOVÉHO ŘÍZENÍ VZNESL ZEJMÉNA:

- požadavek na bližší specifikaci, kolik počtů vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání je považováno za vyřazení „opakované“;
- požadavek na sjednocení terminologie – pojmů „osoba zvláště znevýhodněná“ a „osoba mimořádně znevýhodněná“;
- požadavek zařadit do výčtu zaměstnavatelů, kteří vytvářejí pracovní místa pro osoby mimořádně znevýhodněné, také příspěvkové organizace obcí a společnosti, jejichž 100% vlastníkem je obec;
- požadavek, aby příspěvek na mzdu či plat pro osobu mimořádně znevýhodněnou byl poskytován po dobu všech tří let ve výši 100 % skutečně vynaložených prostředků.

Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Nuž, a posledním dílem, které v době předvánoční vyneslo na světlo světa MPSV, byl návrh novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Mezi základní cíle návrhu patří zjednodušení a zpřehlednění zákonné úpravy činnosti zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“) a posílení finanční stability provozovatelů ZDVOP tím, že dojde k navýšení částky státního příspěvku pro jejich zřizovatele. Dále je navrhováno navýšení maximálních částek úhrad od rodičů dětí umístěných do péče ZDVOP. Je navržen nový regulační nástroj pro stanovení nejvyšší přípustné kapacity konkrétního ZDVOP v rozhodnutí krajského úřadu. Nejvyšší přípustný počet dětí, které mohou současně pobývat v péči ZDVOP, se snižuje ze současných 28 dětí na maximální počet 20 dětí. Upravuje se lhůta 1 rok ja-

ko nejdelší přípustná doba pobytu dítěte v péči ZDVOP.

U možnosti ukončování dohod o výkonu pěstounské péče v průběhu kalendářního roku dochází k omezení této možnosti (obdobně jako u zdravotních pojišťoven) a zabránění neodůvodněným přechodům pěstounů mezi jednotlivými doprovázejícími subjekty a duplicitnímu čerpání státního příspěvku na výkon pěstounské péče.

Dále je navrhováno zakotvení povinnosti příjemců státního příspěvku na výkon pěstounské péče předkládat přehled využití státního příspěvku za uplynulý kalendářní rok. V případě, že částka státního příspěvku nebyla vyčerpána v plné výši, budou mít její příjemci povinnost vrátit

na účet krajské pobočky Úřadu práce ČR nevyčerpanou částku.

Návrh si v další řadě klade za cíl rozvíjet a podporovat náhradní rodinnou péči, zejména u dětí se zdravotním znevýhodněním, a sourozeneckých skupin, pro které nejvíce chybí pěstouni. Zavádí další formu podpory (navýšení odměny pěstouna) při svěřování ohrožených dětí do pěstounské péče na přechodnou dobu jako alternativu k umístění těchto dětí do institucionální péče. Novelou má dojít ke zvýšení adresnosti a efektivnosti dávkové pomoci poskytované dospělým nezaopatřeným osobám po skončení náhradní péče. Navrhováno je sloučení dosavadních různých finančních transferů pomáhajících těmto osobám do jedné měsíčně se opakující peněžité dávky – **zaopatřovacího příspěvku a „odchodného“**.

SVAZ K NÁVRHU NOVELY ZÁKONA O SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ VYJÁDŘIL NESOUHLAS TÝKAJÍCÍ SE ZEJMÉNA OTÁZKY:

- zakotvení povinnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností vést správní řízení o souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci v ZDVOP;
- řešení platnosti nově zavedeného institutu smlouvy o poskytování ochrany a pomoci ve ZDVOP, kdy má být předchozí souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností s uzavřením smlouvy – velká administrativní zátěž pro pracovníky OSPOD;
- ustanovení, které nedovoluje zřídit či provozovat ZDVOP v budově zdravotnického nebo školského ústavního zařízení nebo v jednom areálu společně s takovým ústavním zařízením – hrozí zrušení více než poloviny ZDVOP či dětských domovů a kojeneckých ústavů;
- snížení kapacity pro umístění dětí do ZDVOP ze současného počtu 28 dětí na 20;
- zavedení zcela nové právní úpravy, kdy obecní úřad obce s rozšířenou působností má rozhodovat o úhradě (tzn. i vymáhat úhradu po rodičích), což by pro obce znamenalo velký nárůst administrativní zátěže.

Co se týče **návrhu nařízení vlády o zvýšení částek životního minima a existenčního minima**, Svaz neshledal žádné zásadní problematické ustanovení, proto nebyly ze strany Svazu k tomuto právnímu předpisu uplatněny připomínky.

V současné době probíhá vypořádání připomínek k uvedeným návrhům, kterých se zástupci Svazu aktivně účastní. O výsledcích jednání budeme informovat v dalším čísle našeho časopisu.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Dojde ke změně financování sociální práce na obcích?

S novelizací zákona o sociálních službách, o níž jsme informovali v předchozím článku, je úzce spjata také problematika sociální práce a jejího financování. Dne 21. ledna 2020 byli zástupci Svazu přizváni na jednání, kde se řešila právě otázka změny financování sociální práce v přenesené působnosti na obecních a krajských úřadech. Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) má v úmyslu realizovat změnu v tom, že by sociální práce již nebyla financována prostřednictvím dotace, nýbrž formou příspěvku na výkon státní správy. Změna financování sociální práce by se tak měla v novele zákona o sociálních službách rovněž promítnout.

Pro stanovení nákladů příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociální práce navrhuje MPSV sledovat počet klientů, počet intervencí a délku/náročnost práce s klientem. Doporučený počet klientů na jednoho sociálního pracovníka je 150. V novele zákona o sociálních službách je navržen zákaz kumulace funkcí.

Předmětného jednání se zúčastnili také zástupci Ministerstva vnitra (MV), v jehož gesci by bylo rozdělování příspěvku na sociální práci v přenesené působnosti jednotlivým obcím. Ze strany MV zaznělo, že vzhledem k tomu, že se má sledovat náročnost výkonů, aby se zohlednila zátěž sociálního pracovníka, je nutné mít objektivní kritéria, aby bylo možné finanční prostředky adekvátně rozdělit. Nyní je to tedy zejména o debatě s MPSV, jakým způsobem kritéria nastavit.

Zástupci Ministerstva financí, kteří byli na jednání rovněž přítomni, uvedli, že ve střednědobém výhledu jsou na tento titul vyčleněny finanční prostředky ve výši 400 mil. Kč. Na to již reagoval zástupce za Svaz, předseda svazové Komise pro sociální věci a zdravotnictví Jakub Rychtecký, který zdůraznil, že je nutné, aby byly finanční prostředky ze státního rozpočtu aloková-

ny na sociální práci v dostatečné výši. Bez dostatečné výše finančních prostředků, kdy připravovaná novela zákona o sociálních službách ale i o přidavku na bydlení přinese navýšení nároků na objem sociální práce na obcích, pouhá změna způsobu financování situaci neřeší. Stát by měl hradit obcím to, co si u nich objednáva. Není možné, aby obce sanovaly více než 50 procent nákladů na výkon sociální práce v přenesené působnosti ze svých rozpočtů. Sociální práce je základním stavebním kamenem v sociální oblasti, bez níž systém nemůže fungovat. Jakub Rychtecký dále upozornil, že pro obce by mohl být problematický zákaz kumulace úvazků. Ve vazbě na objem finančních prostředků požádal Ministerstvo vnitra o rozklíčování propadu finančních prostředků pro obce na výkon státní správy po roce 2010 a 2012, aby bylo patrné, o kolik se snížil příspěvek na sociální práci v souvislosti s tehdejšími vládními škrty a „reformou“.

Na jednání bylo rovněž řešeno, jakým způsobem by bylo možné při alokaci finančních prostředků zohlednit sociálně vyloučené lokality, ve kterých je výkon sociální práce náročnější. Je nutné nastavit

kritéria, na základě kterých by se zohledňovaly strukturálně postižené regiony. MPSV i MV mají nyní za úkol připravit návrhy modelů, jak by mohl být příspěvek na výkon státní správy v oblasti sociální práce nastaven. V zákoně o sociálních službách by mělo dojít k vypuštění § 102 a § 103, který upravuje dotaci na výkon sociální práce. V důvodové zprávě a RIA pak bude doplněno, že se dotace nahrazuje příspěvkem na výkon státní správy.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce
Mgr. Jakub Rychtecký
předseda Komise pro sociální věci
a zdravotnictví*

Financování sociální práce bylo i tématem jednání svazové Komise pro sociální věci a zdravotnictví, která jednala 16. ledna v Praze.

„Klára“ může pomoci také ve vaší obci

Asi každý starosta, potažmo místní samospráva, ví ve své obci o lidech, kteří se sami doma starají o rodiče, partnera či dítě se zdravotním postižením. A asi každého napadlo: jak tuto péči zvládají? Nepotřebují sami s něčím pomoc? A může pro ně samospráva něco udělat? Organizace Klára pomáhá z.s. se nyní obrací k vám, představitelům místních samospráv. My pomáháme pečujícím, my pro ně můžeme něco udělat. I vaším prostřednictvím. Budeme rádi, když pečujícím na nás předáte kontakt, anebo ještě lépe, když nás kontaktujete sami, a společně zvážíme, co bychom mohli pro vaše pečující udělat.

Klára pomáhá z.s. je zaměřená specifickým, a v České republice unikátním, směrem – na pomoc osobám, které dlouhodobě pečují o osobu blízkou a také na pomoc osobám pozůstalým.

Proč existujeme?

Protože jsme potřeba. Důvodem je „mezera v systému“ sociálních služeb. Zákon z roku 2006 upravuje fungování sociálních služeb, které pomáhají seniorům, lidem se zdravotním postižením a dalším, ale nepamatuje na nejpřirozenější pomáhající osoby – rodinné příslušníky. Většina z nás se setká během života se situací, kdy je nutné postarat se o člena rodiny. Nemoc či úraz způsobí, že člověk potřebuje pomoc nejbližších. Pokud taková situace trvá déle, dlouhé měsíce či roky, potřebuje i pečovatelskou pomoc, podporu, také on potřebuje péči svého okolí.

Lidé, kteří se na nás obrazejí, jsou osoby, které se starají o své rodiče, lidi se zdravotním postižením, také o děti s onkologickým onemocněním, autismem, děti ve vigilním komatu, které nemají místo v nemocničních zařízeních aj. Druhou skupinou jsou lidé, kteří ztratili někoho blízkého, ať už po dlouhodobé péči nebo náhle.

Naše zásady

- vycházíme z přání klienta, on je ten, kdo nejlépe ví, co potřebuje a co může s naší pomocí zvládnout
- poskytujeme: 4 P – podporu, pomoc, provázení a poradenství při hledání východisek a možných řešení dané životní situace
- vyznáváme tyto hodnoty: důstojnost, laskavost, lidskost, odpovědnost, pravda, spolupráce a úcta

Kdy se na nás můžete obrátit

- začínáte pečovat, pečujete, uvažujete o ukončení péče, ukončili jste péči
- potřebujete se zorientovat ve státem poskytovaných dávkách
- potřebujete vědět, kdo by vám mohl pomoci s péčí

- potřebujete poradit, jak spolupracovat se školou, když má dítě nějaká omezení, postižení
- potřebujete pomůcku a nevíte, kde o ni požádat
- chcete se o své poznatky z péče podělit s druhými pečujícími nebo si jen vyslechnout jejich příběhy a postřehy
- cítíte se na péči a v péči sami
- jiné

hřební službou, úřady atp. Můžeme také pro klienty koordinovat návazné služby (např. zprostředkujeme schůzku s psychologem nebo duchovním).

Jako poradci pro pozůstalé jsme si vědomi toho, že naši klienti potřebují pomoc a podporu zejména v následujících čtyřech oblastech:

- **psychické** (např. pokud mají potřebu mluvit o úmrtí, nevědí, jak zvládat vlastní reakce i reakce okolí);
- **pragmatické** (např. pomáhat s výběrem rakve, hrobu, úpravou těla zesnulého);
- **informační** (zjišťování, kde se přechodně nachází tělo zesnulého, jaká je zákonná lhůta k objednávce pohřbu);
- **ekonomické** (např. pohřebné, pohřeb na splátky).

V současnosti působíme v krajích Jihomoravském, Libereckém, Olomouckém, Zlínském a v Kraji Vysočina. Víme ale, že pečující a pozůstalí žijí všude, i ve vašem kraji, ve vaší obci. Ideální by bylo mít pobočky ve všech 14 krajích a alespoň větších

Lidé se na nás mohou obrátit buď e-mailem, prostřednictvím kontaktního formuláře na webu, telefonicky, osobně v poradně nebo si sjednat osobní schůzku v krajích, kde působíme.

Pozůstalým poskytujeme emoční podporu a doprovázení nelehkou cestou vyrovnávání se se ztrátou. Můžeme vám poradit v praktických věcech (např. z oblasti legislativy) a v případě potřeby jsme k dispozici jako doprovod např. při jednání s po-

městech. Budeme rádi, když nám (ale hlavně pečujícím) pomůžete.

Více informací najdete na webu

www.klarapomaha.cz

a na facebooku

www.facebook.com/klarapomaha

PhDr. Lukáš Karnet
koordinátor pro styk s veřejností
konzultant
e-mail: lukas.karnet@klarapomaha.cz

Světlo v noci je jako sůl na jídelním stole

„Starosto, je tam tma, dejte tam lampu.“ Nebo naopak. „Přistěhovali jsme se sem a postavili dům na konci obce, abychom byli blíže k přírodě. A užili si taky konečně v noci tmu. A vy tam, paní starostko, dáte veřejné osvětlení a ta lampa nám teď svítí na zahradu.“ Znají to všichni, starosta se nezavděčí všem. Svítit v noci je služba. Dosud jsme to vnímali jako technickou záležitost – zadání, projektant, výběrové řízení, technické normy, instalace a hlavně, aby za málo peněz bylo hodně světla. Svítit je však třeba. Ale jak?

V dalších řádcích nebudeme citovat údaje z technických norem a mluvit řečí projektanta, které občas není (z logických důvodů, protože ty termíny neznáme) rozumět. Pojdme se prostě zamyslet nad tím, proč osvětlujeme, komu tím sloužíme, proč to děláme a jak to děláme. Podívejme se na osvětlování v obci ze širšího a především z dnešního pohledu. Budeme rádi, když se zamyslíte s námi a když si promítnete situaci ve vaší obci.

Kdy a jak svítit?

Každého napadne, že přeci, když je tma, tedy v noci. Do noci počítáme i večer a ráno, když jdou lidi do práce. Představme si středně velkou obec, dejme tomu se 400 svítidly. Večer procházejí lidé a projíždějí auta. Ale v drtivé většině obcí po 21. hodině, někde po 22. hodině utichá provoz na ulicích tak silně, že do čtvrté hodiny ranní tam projdou jen jednotky lidí, možná dokonce nikdo. Když se po takové obci procházíte o půlnoci, napadne vás nutně otázka: Pro koho tady teď svítíme? Provoz se zvyšuje zase až nad ráno. Tohle vidí každý a prokazují to i průzkumy dopravní intenzity. Jsou obce, a není jich málo, které na noc, kdy se lidé po obci nepohybují (a auta mají vlastní reflektory), zhasínají. Žijeme ovšem v bohaté společnosti a svícení pro nikoho (téměř pro nikoho) si můžeme dovolit. Zvláště když použijeme ta nejúčinnější svítidla s bílým světlem, v LEDkách to „skoro nic nestojí“. A tady se dostáváme k jádru problému. Vše by platilo ... kdyby světlo v noci také neškodilo.

Tma začíná být ohroženým druhem

Vývojem lidstva se stalo, že se nám světlo líbí. Osvětlené památky, naše kaplička, hra barevných světél o svátcích. Cítíme se v něm bezpečněji, protože naši dávní chlupatí předci se se setměním stávali lovnou kořistí. Světlo nám pomáhá prodloužit si aktivní délku dne. Jenže to má i druhou stranu. Poněkud natvrdo řečeno – světlo do noci nepatří. V přírodních podmínkách nám v noci občas zaskví měsíc (a to intenzitou maximálně 0,25 luxu při měsíčním úplňku, což je přibližně 20x méně, než si svítíme veřejným osvětlením) a na zlomek sekundy blesk.

Světlo – dobrý sluha a zlý pán

Naše civilizace už desetiletí a čím dál více světlo v noci nadužívá. Důsledkem je světelné znečištění – nevidíme už oblohu jako dříve. Fyziologové v tisících vědeckých pracích publikovali informace o negativních důsledcích přemíry světla v noci na lidské zdraví, ale také na volně žijící druhy v přírodě, které si na rozdíl od lidí naše světla nezhasnou. Stejně jako nám v jídle chutná sůl a dokonce má některé pozitivní účinky, jakmile to s ní však přehazujeme, škodí nám – stejně tak musíme se světlem v nočním prostředí zacházet jako s něčím, co nám může také výrazně uškodit. A to se týká veškerého nočního svícení. Světlo v noci nelze omezit na pojem veřejné osvětlení. Je to také osvětlování dopravních komunikací, mostů, továren, obchodních středisek a jejich parkovišť. Prostě vše, co se nachází na katastru obce. A tohle všechno máme možnost – v souladu se zákony a normami – ovlivnit ke spokojenosti občanů i trvale udržitelného rozvoje.

Už v úvodu jsme řekli, že nebudeme citovat čísla a paragrafy technických norem. Pro úvahu starosty nad osvětlením v obci stačí několik úvah a zásad, bez použití matematických vzorců. Ty pak stačí zadat projektantovi. Jeho úlohou je vaše zadání napasovat do technických norem. Jste to vy, kdo zásadně ovlivňuje dění v obci, včetně bezpečnosti, dobrého vidění a zdravého prostředí.

Ale jak to bude s bezpečností, když změním barvu světla nebo budu svítit méně?

Každý starosta tuhle otázku chápe. Každý ji položí. A tady jsou odpovědi. Bezpečnost na ulicích snižuje změna intenzity světla, ale oslnění způsobené nesprávným směřováním svítidla. Soustřeďte se ve vaší obci na maximální omezení oslnění řidičů i chodců. Zejména starší lidé vám budou vděční, protože jim oslnění vadí nejvíce a špatně vidí. Pokud se díváme přímo do zdroje světla, naše oči

se přizpůsobí vysoké intenzitě (dobře to známe u kočky :-). Ale my potřebujeme vidět na povrch, kde je samozřejmě intenzita mnohem menší, ale naše oči jsou v tu chvíli přivřené.

Barvu světla technické normy neřeší a lze svítit různými odstíny světla. Příchodem LED zdrojů se z ekonomických důvodů (vyšší účinnost) objevilo ostré bílé světlo, z dnešního pohledu pro prostředí nejvíce škodlivé. Oranžovým světlem sodíkových výbojek svítíme desítky let. Nyní toto světlo mohou ve stejné barvě nahradit také LED zdroje, technologicky je to možné. Mají zároveň výhodu v tom, že mají lepší podání barev než sodíková výbojka a tedy jsou dobrým kompromisem mezi uživatelským prostředím, ekonomikou a ochranou přírody a zdraví.

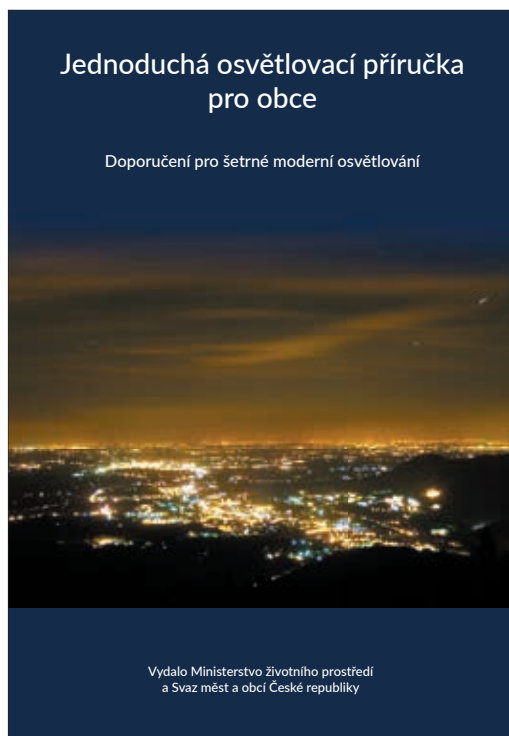
Jak to tedy udělat? Platí jednoduchá pravidla

- svítíme účelně, pouze tam, kam je to potřeba, nesvítíme nad vodorovnou rovinu
- neoslňujeme a svítíme jen tak silně, jak je to potřeba, nepřesvětlujeme
- svítíme jen tehdy, kdy je to potřeba
- svítíme teplejšími odstíny světla, nesvítíme

Jednoduchá osvětlovací příručka pro obce

Doporučení pro šetrné moderní osvětlování

Vydalo Ministerstvo životního prostředí a Svaz měst a obcí České republiky

bílým světlem s velkým podílem modré složky světla

- v době nočního klidu lze svítit menším množstvím světla tím, že se snižuje příkon svítidla

Všechno to, co jsme právě vyjmenovali, dnešní technologie umožňují, splňuje to požadavky technických norem, umožňuje to účelné a efektivní osvětlování a spokojenost občanů, ochraňuje to noční přírodu a použití těchto pravidel vede k ekonomické úspoře. Navíc je to v souladu se státní politikou ohledně světelného znečištění. Už dva roky pracuje mezirezortní pracovní skupina ke světelnému znečištění vedená Ministerstvem životního prostředí, ve které zasedají zástupci dalších ministerstev – zdravotnictví, průmyslu a obchodu, vnitra, dopravy, pro místní rozvoj a také zástupci Svazu měst a obcí a Svazu průmyslu. Výsledkem jsou již dvě usnesení vlády, seminář v Senátu, shodné dotační tituly Ministerstva životního prostředí (pro obce na území CHKO a NP) a Ministerstva průmyslu a obchodu (pro všechny ostatní obce) se zvýhodně-

ním osvětlování ohleduplného k přírodě, ale také nová pravidla pro dopravní infrastrukturu státu v gesci Ministerstva dopravy nebo posuzování v rámci EIA.

Barvou co nejbliže k ohni

Zatímco už roky se nediskutuje o tom, že se nemá svítit do horního poloprostoru a každý to dnes považuje za samozřejmé, protože to způsobuje zbytečné světelné znečištění, pár posledních roků se vede diskuze o barvě světla. Ta totiž podle současného vědeckého poznání především z oborů fyziologie a chronobiologie (v loňském roce za objevy ve fyziologii Nobelova cena) hraje zásadní roli v biologickém působení světla na živé organismy. Do budoucna bude nutno omezit svícení v krátkých vlnových délkách, které nejvíce negativně ovlivňují přírodu i lidské zdraví. Mnoho obcí z neznalosti problematiky nainstalovalo bílé veřejné osvětlení (které je neefektivnější, ale zároveň má nejsilnější biologický negativní účinek), občané si stěžují na oslnění, řidiči v něm nevidí dobře, příroda je zasažena nejvíce.

Je třeba instalovat osvětlení barvou podobné dosavadním sodíkovým výbojkám. Barva světla se vyjadřuje v Kelvinech jako náhradní teplota chromatičnosti (CCT). Ministerstvo životního prostředí a také současné státní dotace doporučují maximálně 3 000 K, lépe 2 700 K. I to je určitý kompromis mezi požadavky na ochranu přírody a současnou průmyslovou výrobou. Ta se ale velmi rychle přizpůsobuje. Svět v noci bude i nadále oranžový, barvou co nejbliže k ohni.

Bližší informace najdete např. v Jednoduché osvětlovací příručce pro obce, kterou vydalo Ministerstvo životního prostředí a Svaz měst a obcí ČR – ke stažení http://svetelnezneciste-ni.cz/data/podklady/Osvetlovaci_prirucka_pro_obce.pdf nebo <https://www.smocr.cz/cs/tiskovy-servis/publikace/a/jednoducha-osvetlovaci-prirucka-pro-obce>.

*Pavel Suchan
mezirezortní pracovní skupina
pro světelné znečištění
Ing. Bc. Barbora Tomčalová
Legislativní a právní sekce*

Pět problémů, se kterými se budou letos obce potýkat nejvíce

Daně, sociální dávky, odpady, doprava a nastavení dotační politiky. To je pětice klíčových problémů, které ovlivňují denní fungování obcí a které jsou v letošním roce, podobně jako v tom předešlém, pro starosty agendou číslo jedna.

Města a obce jsou těmi, kdo mají bezprostřední informace o věcech, trendech nebo problémech, o nichž následně rozhoduje stát. Příkladem je stárnutí populace. Komunální politici řeší plné domovy pro seniory, péči o ně, zabývají se sociálním bydlením atd. Jaké okruhy problémů tedy vidí Svaz za nejpodstatnější pro rok 2020?

Vedle stárnutí populace je to i doprava. Obce mají na starosti silnice druhé a třetí třídy. Právě opravy těchto komunikací jsou finančně stále náročnější. Stejně tak starost o ně, zvláště pro obce, kde ještě znají v zimě sněh. Nejhorší je ovšem zatížení nákladní dopravou – k tomu míří nejvíce stížností a nářků obyvatel. Svaz chce proto iniciovat normu, která tuto dopravu výrazně omezí.

Pětice pro města a obce klíčových oblastí v roce 2020:

1. Rozpočtové určení daní ve vazbě na stárnutí populace

Příjmy obecních rozpočtů nejsou připraveny na rostoucí počet seniorů a péči o ně. Svaz předloží návrh na změnu rozpočtového určení daní, který by tuto problematiku pomohl řešit.

2. Revize sociálních dávek

Obce potřebují větší kompetence k řešení problematiky parazitního zneužívání sociálních dávek a obchodu s chudobou. Denně řeší řadu případů a nemají k tomu odpovídající kompetence. Svaz bude iniciovat revizi systému nároků na sociální dávky a jejich vyplácení.

3. Odpadové hospodářství

Navrhovaný systém nakládání s odpady hrozí neúnosným zatížením obecních rozpočtů, stanovuje např. nereálné limity vytřídnosti. Svaz bude prosazovat změny ve vazbě na zkušenosti a reálné možnosti obcí.

4. Tranzitní doprava na silnicích II. a III. třídy

Průjezdy těžké nákladní dopravy po silnicích, které jsou ve správě obcí, likvidují komunikace. Opravy a údržby neúměrně zatěžují obecní rozpočty a často jsou dlouhodobě nedosažitelné. Svaz předloží návrh normy, která má nákladní dopravu na těchto silnicích omezit.

5. Smysluplná národní dotační politika

Dotace ze státního rozpočtu mají směřovat na aktivity a projekty, které obce skutečně potřebují. Prioritami jsou vodohospodářská a dopravní infrastruktura, zázemí pro sport a kulturu. Aktivity Svazu budou směřovat také ke zjednodušení agendy a sjednocení požadavků napříč resorty.

Priority Svazu na období 2019–2021 stanovil XVII. sněm Svazu – viz *INS č. 3/2019*. Rozpracovány pak byly do akčního plánu.

zpracováno na základě tiskové zprávy

Zkoušky odborné způsobilosti a přestupková agenda – hlídejme si termíny

Počátkem ledna t. r. jsme byli upozorněni Ministerstvem vnitra, abychom věnovali patřičnou pozornost termínům ke zkouškám odborné způsobilosti pro přestupkovou agendu. K tomu je nezbytné dodat, že v prosinci loňského roku byl Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky předložen vládou České republiky návrh zákona, kterým se mění zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky. A dlužno dodat, že při formulaci tohoto změnového zákona se našim připomínkám snažilo Ministerstvo vnitra vyjít maximálně vstříc.

Nejprve bychom vás rádi informovali, co je vlastně ve směru kvalifikačních předpokladů pro tzv. přestupkáře plánováno. Návrh zákona tak, jak je výše uveden, obsahuje tyto změny v oblasti kvalifikačních požadavků na oprávněné úřední osoby vykonávající agendu přestupků:

- Namísto požadavku vysokoškolského vzdělání alespoň v bakalářském studijním programu doplněného zkouškou odborné způsobilosti (dále jen „ZOZ“) je v návrhu zákona předložena koncepce, dle které by bylo vyžadováno pouze absolvování ZOZ podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) bez nutnosti mít zároveň vysokoškolské vzdělání.

Jinými slovy, pokud nebude mít tzv. přestupkář či adept na něj vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, postačí mu ZOZ složená u Ministerstva vnitra, resp. jím pověřeného Institutu pro veřejnou správu Praha.

- Návrh zákona obsahuje požadavek na zrušení věkové hranice 50 let jako jedné z podmínek pro výjimku z kvalifikačních požadavků (viz dosavadní § 112 odst. 9 věta druhá zákona o odpovědnosti za přestupky).

Kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky tedy nebude muset splňovat osoba, která bude mít k 1. 1. 2023 nejméně desetiletou praxi při projednávání přestupků a rozhodování o nich.

- Návrh zákona obsahuje doplnění pravidla, podle kterého musí oprávněná úřední osoba splnit kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky nejpozději do 18 měsíců ode dne, kdy začala provádět úkony správního orgánu v řízení o přestupku.

To znamená, že v rámci tohoto období 18 měsíců musí oprávněná úřední osoba dokončit již probíhající vysokoškolské vzdělání dle výše uvedeného nebo složit ZOZ. K tomu je nezbytné doplnit, že navržené přechodné období se nedotkne přechodného období již upraveného v § 112 odst. 9 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky (do 31. 12. 2022), v němž není nutno zmíněné požadavky splňovat.

Ve smyslu § 111 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky musí kvalifikační požadavky splňovat oprávněná úřední osoba na základě vnitřního předpisu správního orgánu nebo pověření vedoucím správního orgánu k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupku. Kvalifikační požadavky musí v řízení o přestupku tak splňovat všechny osoby, které učiní jakýkoli procesní úkon, a to jak osoby, které například formálně podepi-

sují rozhodnutí, tak osoby, které v řízení fakticky provádí jakékoli procesní úkony.

Výše uvedené kvalifikační požadavky nemusí naopak splňovat osoba projednávající přestupek (příkazem) na místě, ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu (viz § 111 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, nově dle návrhu zákona pak § 111 odst. 3).

Po skončení přechodného období upraveného v § 112 odst. 9 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky již osoby, které nebudou splňovat kvalifikační požadavky a na které se ani nebude vztahovat žádná výjimka nebudou moci projednávat přestupky a rozhodovat o nich.

Ministerstvo vnitra nás v souvislosti s výše uvedeným požádalo, abychom vás upozornili na skutečnost, že do konce přechodného období zbývají již pouze 3 roky, přičemž doposud je jimi evidováno složení ZOZ pouze u relativního malého počtu úředních osob.

Jsme si plně vědomi, že často se potýkáte s problémem pracovní pozice tzv. přestupkářů za stávajících podmínek a s ohledem na náročnost této práce vůbec obsadit. Nicméně pořád platí, že je lepší být připraveni a z naší strany je korektní uvést, že Ministerstvo vnitra se snažilo se všemi našimi připomínkami vypořádat v co největší míře a vyslyšet naše stesky a nářky, čehož si vskutku ceníme, neboť ne všechny rezorty jsou ochotny při vypořádání připomínek vést takovouto diskusi a hledat kompromisní řešení. A věřte, že jsme na určitou výlučnost provádění ZOZ opakovaně upozorňovali a upozorňujeme.

Nicméně s poukazem na výše uvedené a dosavadní právní úpravu, prosíme, zavrhneme nutnost oprávněné úřední osoby, jež nesplňuje kvalifikační předpoklady, přihlašovat postupně k ZOZ, abychom se ke konci přechodného období nedostali do žádné tísně. Přechodné období uteče jako voda. A doufáme, že návrh zákona projde legislativním procesem tak, aby nedoznal jakýchkoliv nežádoucích změn. A samozřejmě platí, že v případě jakýchkoliv dotazů či podnětů se na nás můžete kdykoliv obrátit. Od toho tady Svaz je – abychom se vám snažili pomoci, hájili vaše zájmy, dále zprostředkovali vaše požadavky, přispívali k účinnému řešení vašich problémů a byli vaším každodenním pomocníkem a opěrným bodem, neboť vaše práce, starostů, zastupitelů, ale i úředníků územních samosprávných celků je náročná a odpovědná, s plno pastmi, úskalími a otázkami, na něž je leckdy těžké nalézt odpověď. A společně to zvládneme, o tom není pochyb. A společně budeme všechny další sporné otázky a problémy také řešit a upozorňovat na ně.

Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce

Budoucnost EU fondů po roce 2020 – aktuality z přípravy

I přesto, že příprava nového programového období již nějakou chvíli běží, zásadní témata stále nejsou na úrovni EU dojednána. A do chvíle, než se tomu tak stane, platí pravidlo „nic není dojednáno, dokud není dojednáno vše.“ Bohužel tak hrozí riziko, že budoucí programové období začne se zpožděním.

V InS č. 6/2019 jsme vás informovali o schválení Strategie regionálního rozvoje 2020+, o přípravě Dohody o partnerství, o dokumentu Územní dimenze v operačních programech a dalších tématech souvisejících s budoucím programovým obdobím a operačními programy po roce 2021. V tomto čísle si dovoluujeme shrnout aktuální informace z vyjednávání, které jsou pro obce a města zcela zásadní, neboť předurčují, za jakých podmínek a na jaké projekty bude možné čerpat prostředky.

Místo 11 pouze 5 cílů

Pro budoucí programové období navrhla Evropská komise namísto současných 11 tematických cílů 5 cílů politiky (CP). Návrh nařízení stanovuje rovněž pravidla tematické koncentrace Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) pro Českou republiku tak, že na CP1 a CP2 by mělo směřovat 75 % všech prostředků tohoto fondu. Pro obce a města je však tento přístup příliš svazující a v řadě případů nekoresponduje s tím, co je třeba v území zafinancovat. I proto bude Svaz trvat na pozici více tematickou koncentrací uvolnit, obce i města by tak mohla mít volnější ruce při rozhodování, na jaké rozvojové projekty se soustředí.

Cíle politiky 2021+

- CP1 – Vývoj a výzkum, podpora podniků a digitalizace společnosti
- CP2 – Ekologie a životní prostředí, energetika a klima
- CP3 – Doprava a vysokorychlostní internet
- CP4 – Trh práce, sociální otázky, vzdělávání a zdravotnictví
- CP5 – Udržitelný rozvoj území

Doba čerpání alokovaných prostředků se zkracuje

Nová legislativa také navrhuje zpřísnění pravidla zrušení závazku (N+X), které určuje maximální možnou dobu čerpání alokovaných prostředků na jednotlivé roky programového období, neboť navrhuje N+2, v současné době to jsou tři roky (tj. N+3). Bude tak méně času na zrealizování pro-

Nová kategorie regionů mající vliv na vyšší spolufinancování

V období 2014–2020 má Česká republika regiony pouze ve dvou kategoriích, a sice:

- více rozvinuté regiony – Praha,
- méně rozvinuté regiony – všechny ostatní NUTS 2 regiony v ČR.

V období 2021–2027 se aktuálně pracuje s návrhem tří kategorií:

- méně rozvinuté regiony s HDP/ob. pod 75 % průměru EU-27
- přechodové regiony s HDP/ob. v rozmezí 75-100 % průměru EU-27 (nově Střední Čechy, Jihovýchod, Jihozápad)
- více rozvinuté regiony, jejichž HDP/ob. přesahuje 100 % průměru EU-27 (Praha).

jektů a tím i větší tlak na rychlost čerpání, což může v důsledku i diskvalifikovat kvalitní a systémovější projekty. Svaz měst obcí s návrhem nesouhlasí (což je i pozice ČR jako takové).

Míra spolufinancování měst a obcí se zvyšuje

Evropská komise v současném návrhu plánuje zachovat stávající pravidlo stanovení spolufinancování na regionální úrovni. V ČR by byla podpora nově realizována ve všech třech kategoriích regionů. Současně došlo v návrhu Komise k navýšení míry spolufinancování ze strany členských států, a to z dnešních 85/ (80/60/)/50 % na 70/55/40% (méně rozvinuté regiony/ přechodové regiony/více rozvinuté regiony). Obce a města tak budou muset na své projekty více finančně přispívat. Výrazný dopad na vyšší národního spolufinancování bude znát zejména v případě přechodových regionů, kde může dojít mezi programovými obdobími k poklesu evropského podílu až o celých 30%. **Návrh Komise má zásadní dopad na financování a vyšší spoluúčasti konečných příjemců, jakož i státního rozpočtu. Svaz měst a obcí nesouhlasí s tak dramatickým navýšením spolufinancování, protože se**

obává větší finanční náročnosti pro města a obce.

Požadujeme větší flexibilitu ve využívání fondů a vyšší míru předběžného financování

Obce a města by měly mít větší flexibilitu ve využití fondů, tím by mohlo docházet k možnosti pružně reagovat na stávající či nové výzvy a efektivně je za přispění prostředků z EU fondů řešit. Původní návrh nařízení umožňuje převod až 5 % alokace jakéhokoli fondu do jiného. Bylo by vhodné tuto míru navýšit, např. zakotvením možnosti převodu až 10% objemu jakéhokoli fondu do jiného či výše. A toto Svaz měst a obcí také prosazuje.

Vítáme také, že i v novém programovém období bude zachováno předběžné financování, nicméně v návrhu nařízení je výše předběžného financování nedostatečná. Navržená míra 0,5 % celkové alokace ročně bude mít dopad na finanční toky členského státu a může mít negativní vliv na hladké zahájení implementace programového období.

Budeme i nadále bojovat

Stejně jako v uplynulém roce Svaz měst a obcí hájí zájmy svých členských obcí. Dlouhodobě se snažíme o prosazení podpory co možná nejvíce orientované do území a zaměřené na vaše konkrétní potřeby. V roce 2020 budou vládě předloženy návrhy operačních programů a mj. také Dokument územní dimenze v operačních programech, kde Svaz dlouhodobě prosazuje potřebu koncentrovat finanční prostředky do specifických typů území tak, aby byla podporována jak konkurenceschopnost, tak i potřeba vyrovnávat rozdíly v území v souladu s jejich aktuálními problémy a výzvami. Vedle toho budeme také usilovat o co nejlepší nastavení jednoduchých podmínek pro čerpání, proto bedlivě sledujeme přípravu metodických dokumentů na národní úrovni. O dalším vývoji tohoto tématu budeme včas informovat.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SMART Česko

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

SMART Česko – obec, město, region, země, kde se dobře žije

Strategie SMART Česko je výsledkem projektu, který se Svaz rozhodl realizovat s podporou evropských fondů. Cílem je nějakým způsobem zastřešit aktivity, kterými se zabývá řada obcí a měst a obecně jsou označovány jako „smart city“. Pro někoho je „smart city“ znak inovativnosti, nových řešení, pro jiného téměř až sprosté slovo, kterým radnici obtěžují dodavatelé předražených nebo nepříliš užitečných řešení.

Na různých seminářích, kde se mluví o „smart city“, se prezentace často uvádějí obrázkem svítících mrakodrapů – tam že se ta „smart“ řešení uskutečňují. Kde ale v Česku najdete takové mrakodrapy? Copak chytré řešení je jen technologické a je určeno jen pro velké budovy ve velkých městech? Proč se tím máme zabývat v zemi, kde se obyvatelé většiny z 6 250 obcí Česka vejdou do několika pater jedné výškové budovy?

Jako odpověď na tyto otázky vznikl koncept SMART Česko – koncept chytrých řešení v zemi malých obcí a několika větších měst, kde **chceme, aby se lidé nestěhovali a nedojížděli za prací a službami, ale služby a práce přišly za nimi do míst, kde žijí.** Aby k tomu došlo, nepochybně potřebujeme nové technologie, zároveň ale rozumná, moudrá řešení, nejen řešení technicky dobře vymyšlená.

SMART Česko je tedy zemí, kde se na každém místě dobře žije všem generacím, lidem s jakýmkoli vzděláním a sociálním

statusem. A SMART je to, co je udržitelné, kde existuje rovnováha mezi všemi oblastmi života, prosperující ekonomikou, dobrými společenskými poměry a kvalitním životním prostředím. SMART Česko je tedy udržitelné Česko a moudré Česko (bylo pro nás satisfakcí, když na loňském semináři ke „smart city“ ve španělském Bilbau začali mluvit letití odborníci na tuto problematiku z místní univerzity o WISE cities místo SMART city). Řešení musí být nejen technologicky inovativní a ekonomicky výhodné, ale také moudré. Celá tato představa není „snění z okna pražské kavárny“, ale koncept, který je realizovatelný, protože k tomu máme moudré lidi na radnicích a technologické prostředky, zejména ty, které jsou založeny na informačních technologiích. Jen je

třeba pracovat systematicky a k horizontu roku 2035. Samozřejmě prvním milníkem jsou příští obecní volby, a tak první „smart“ kroky musí mít tento horizont, zároveň ale je nezbytné už teď pracovat na tom, co přinese výsledky až za několik let. A v jakých oblastech, to uvádí strategie SMART Česko SMO ČR.

Výkonná ředitelka Kanceláře Svazu Radka Vladyková vyjádřila základní koncept obrázkem a heslem „Každá kapka tvoří oceán“. Když usilujeme o „smart city“, usilujeme o udržitelný rozvoj, který je na úrovni OSN vyjádřen 17 cíli. Jejich dosažením bude svět lepším místem pro život. Každý z těchto cílů se týká celého světa, tedy i nás. Heslo „mysli globálně, jednej lokálně“ není určeno jen určité skupině ochránců životního prostředí, ale je to heslo pro každého řádného hospodáře, který myslí na další generace.

Zastřešující koncept SMART Česko tedy není „střecha“ jen pro nové technologie, ale pro udržitelný rozvoj Česka realizovaný prostředky 21. století. Z nich rozhodující je infrastruktura pro rychlý internet. Je stejně důležitá jako vodovody a kanalizace a měla by být úplně všude tak, jako je dnes elektřina. Tak, jak dnes existují sociálně vyloučené komunity a lokality, budou velmi rychle vznikat „digitálně vyloučené“ lokality, mís-

BEZPEČNÁ
ZEMĚ

PRŮMYSLOVÁ
ZEMĚ

VYSOKÁ ÚROVEŇ
SLUŽEB

DOBŘE ŽIVOTNÍ
PROSTŘEDÍ

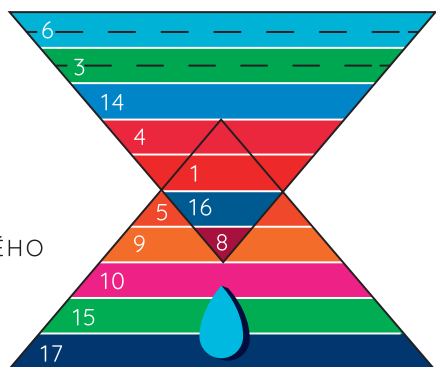
VZDĚLÁNÍ, VĚDA
A VÝZKUM

Každá kapka tvoří oceán

POTŘEBY OBCE

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

ta, která jsou znevýhodněna nedostupností nových sítí. Tak jako kdysi začal rozvoj obcí podél nově budované železnice a tenkrát bohatí, kteří ty „novoty“ odmítli, následně zchudli, je budoucí prosperita svázána s tím, zda je obec v dosahu rychlých sítí. Na ně budou navázány nové služby, které umožní lidem dobře existovat tam, kde dosud žijí. Ten, kdo si to uvědomí včas, má výhodu. Umožnit rozšíření takových sítí či přímo vstup do jejich budování má také svého předchůdce – vodovody a kanalizace, topné soustavy. Ten, kdo se zbavil vlastnictví těchto sítí, občas zírá na cenu vodného, stočného a tepla, protože si je včas „neohlídal“. V tomto smyslu je potřeba si ohlídat budoucí rozhodující infrastrukturu (a cenu za její služby), protože bude pro rozvoj obcí zásadní.

„Smart city“ řešení rostou v posledních letech „jako houby po dešti“. Nejen velká města, která mají s novými řešeními mnohé zkušenosti, mohou být příkladem a zkušenosti sdílet. Také v menších městech a obcích se hodně děje – s tím jsme se během řešení projektu setkali. Kromě Milevska, protože tento projekt opravdu nejde pominout, další nelze jmenovat. Těch, o kterých je třeba mluvit či kteří by mohli sdílet své zkušenosti, je daleko více, než je možné uvést v článku. Ani poměrně rozsáhlé publikace, které jsou výsledkem projektu SMART Česko je nemožno obsáhnout (dokumenty najdete na stránce www.smartcesko.cz).

Záleží teď na obcích, členech Svazu, zda koncept

přijmou a alespoň částečně budou usilovat o jeho uskutečnění. Rada Svazu jeho principy přijala na jednání 26. 9. 2019. Doufáme tedy, že i prostřednictvím jejich členů se myšlenky SMART Česko budou šířit po celé České republice. Úsilí o získání podpory pro pilotní projekty 5G sítí tomu nasvědčují. Realizovat je budou města Jeseník, Bílina, Ústí nad Labem, Plzeň a Karlovy Vary. Už se těšíme na výsledky!

Projekt Svazu ke strategickému rámci pro „smart city“ končí v únoru t.r. Jeho výsledky budou shrnuty na konferenci, která proběhne 21. února 2020 v Technologické agentuře ČR, Evropská 37, Praha 6. Regist-

race je možná na webu www.smartcesko.cz. Těšíme se nejen na setkání při této příležitosti, ale zejména na to, že inovativní a úspěšné Česko se bude tvořit aktivitou lidí ve městech a obcích ČR. A to nejen s podporou z nových evropských fondů.

Rut Bízková
řešitelka projektu

www.smartcesko.cz
facebook.com/smartcesko
twitter.com/smartcesko
linkedin.com/company/smartcesko

Závěrečná konference
SMART Česko
21. 2. 2020

Co obcím přinesl projekt „Udržitelná města a obce II“?

Skončil jednoletý projekt „Udržitelná města a obce II“, který připravil místní samosprávy na realizaci globálně odpovědných aktivit ve spolupráci s místními spolky a obyvateli. Do společného projektu Charity ČR a Svazu se zapojilo deset obcí a měst napříč Českou republikou.

Rozvojová spolupráce se těší podpoře veřejnosti, chybí ale důkladnější informovanost

Podle dlouhodobých průzkumů veřejného mínění mají místní samosprávy stabilně nejvyšší míru důvěry občanů v ČR. I rozvojová spolupráce se těší podpoře veřejnosti, chybí ale důkladnější informovanost jak o zahraniční rozvojové spolupráci, tak Cílech udržitelného rozvoje a převažuje spíše pasivní postoj občanů k této problematice. Projekt „Udržitelná města a obce pro rozvoj II“ si proto oproti předchozím projektům realizovaných ve spolupráci Charity ČR a Svazu kladl za cíl přispět svými aktivitami k větší připravenosti místních samospráv realizovat globálně odpovědné aktivity ve spolupráci s místními spolky a obyvateli.

Globální odpovědnost, která v sobě zahrnuje řadu podtémat včetně zahraniční rozvojové spolupráce obcí či udržitelného rozvoje, je nosným tématem, o které se české obce a jejich občané v souvislosti s problémy, kterým čelíme (sucho, nedostatek pitné vody, úbytek půdy, plýtvání s potravinami apod.), stále více zajímají.

Osvětové akce českých měst a obcí oslovily přes 10 tisíc občanů

Deset českých obcí a měst, které se do projektu zapojily, získaly finanční i odbornou podporu pro realizaci vlastní osvětové akce. Prostřednictvím uspořádaných osvětových akcí se přes více jak 10 000 občanů dozvědělo o problematice zahraniční rozvojové spolupráce (obcí), humanitární pomoci, Cílech udržitelného rozvoje a možnostech samospráv a jejich občanů, jak být globálně odpovědní na lokální úrovni.

Rožnov pod Radhoštěm uspořádal pro zaměstnance úřadu a členy Komise životního prostředí a Zdravého města školení na udržitelný rozvoj, které se mimo jiné věnovalo změně klimatu a výpočtu uhlíkové stopy. V **Mníšku pod Brdy** kromě workshopu pro děti základních škol zaměřených na před-

stavení dětské práce a nešetrného textilního průmyslu s názvem „Daleká cesta trička“ otevřeli v rámci besedy „Udržitelný Mníšek 2030“ s občany téma udržitelného rozvoje v Mníšku. Této besedy se v roli diskutujícího zúčastnil i ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček a architekt Michal Postránecký. V **Úštěku** uspořádali osvětovou akci nazvanou „Pátek na zeleno“ rozdělenou do tří bloků. V prvním bloku se občané seznámili s kompostováním a mohli si vyrobit svůj vlastní kompostér. Druhý blok se věnoval přednáškám o světovém klimatickém summitu ve Finsku a tzv. greenwashingu, resp. zdali firmy jsou skutečně tak zelené, jak se prezentují. Poslední blok byl věnován přednáškám z cest, kde místní obyvatelé hovořili o svých zážitcích z cest, ale také o tom, jak tyto země nakládají s odpadem. **Vejprty** se věnovaly swapu (výměny) oblečení, knih, hraček a sportovního náčiní a v **Kopřivnici** se zaměřili v rámci týdenní výstavy „Na strohměch“ představení výroby a strastiplné cesty kakaava do Evropy. Obec **Bukovec** uspořádala pro své občany besedu „Jídlo není odpad“ zaměřenou na omezení plýtvání s potravinami a představení konceptu tzv. sdílené lednice. V **Prachaticích** se věnovali tématu recyklace odpadů, především elektrozařízení. **Haviřov** se zaměřil na představení čisté mobility, obec **Sázava** uspořádala kulaté stoly pro občany, kde diskutovali o vysazení stromů na náměstí a využití společenského domu a jeho okolí. Ve městě **Třebíči** uspořádali pro občany přednášku zaměřenou na pitnou vodu, kterou podpořil svojí účastí

i slavný hokejista Patrik Eliáš. Občané se rovněž mohli interaktivně zapojit prostřednictvím Stromu zodpovědnosti, ke kterému každý mohl přidat lísteček s popisem toho, co sám dělá pro zlepšení životního prostředí.

Vyškolení úředníci a online publikace

Projekt „Udržitelná města a obce II“ se nově zaměřil také na hlubší podporu odborných znalostí i praktických dovedností především nevolných zástupců místních samospráv. Úředníci zapojených měst a obcí prošli cyklem školicích seminářů zaměřených na to, jakým způsobem vhodně představit veřejnosti témata globální odpovědnosti, kde získat finance na realizaci globálně odpovědných aktivit a jak připravovat projektové žádosti v této oblasti. V rámci projektu rovněž vznikla vzdělávací online publikace, kterou mohou využít všechny municipality zajímající se o téma globální odpovědnosti (na vyžádání je v Kanceláři Svazu) a byla uspořádána závěrečná konference pro sdílení dobré praxe.

Inspirace a kontakty jako hlavní přínos

Zapojení zástupci českých měst a obcí si na projektu chválili především to, že díky němu získali nejen odbornou pomoc pro realizaci osvětových aktivit, ale kromě zajímavých informací získali také kontakty na jiná města, obce, ale i neziskové organizace a spolky, které se o oblast globální odpovědnosti zajímají a s nimiž si mohou vyměňovat své zkušenosti, spolupracovat na osvětových aktivitách a nadále se inspirovat pro budoucí aktivity. Díky nově nabytým zkušenostem a znalostem získaným v projektu také např. město Kopřivnice podalo vlastní projektový návrh zaměřený na osvětu k České rozvojové agentuře.

Mgr. Šárka Řečková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů

ESO není jen karta

Jsme přesvědčeni, že už ESO znáte. Jde o projekt Svazu „Efektivní správa obcí“ (ESO), který odstartoval v roce 2018 vydáním „Příručky pro člena zastupitelstva obce“ a její distribucí cílové skupině a prvními semináři pro nově ustavená zastupitelstva obcí. V průběhu roku 2019 se naplno rozjelo také vzdělávání úředníků a dalších zaměstnanců všech typů územních samosprávných celků. V současné době nabízíme vzdělávací akce pro volené představitele i zaměstnance územní samosprávy ve všech regionech České republiky (v krajských a některých dalších městech a obcích).

Připomeňme si nejprve **stěžejní výhody aktivit, které ESO nabízí:**

1. jsou pro účastníky bezplatné
2. konají se přímo v sídle klienta nebo v jeho dobře dostupném okolí
3. obsahově vycházejí ze skutečných vzdělávacích potřeb cílové skupiny
4. výuku vedou erudovaní odborníci s lektorskými zkušenostmi
5. kurzy pro úředníky jsou akreditovány Ministerstvem vnitra

Nabídka bezplatného **vzdělávání pro úředníky** je tematicky poměrně pestrá. Čítá aktuálně víc než 50 akreditovaných kurzů. Některé jsou obecnější a určené méně zkušeným zaměstnancům (např. Úvod do práva pro neprávnický, Základní principy fungování obce, Správní řád v rozhodovací praxi územních samosprávných celků, Úvod do problematiky zadávání veřejných zakázek). Další se věnují vybraným odborným agendám, výkonu konkrétních správních činností a jejich praktickým aspektům (např. Aplikace správního řádu v agendě ochrany životního prostředí, Sociální služby z pohledu obcí a krajů, Doručování a Opravné prostředky ve správním řízení, Úřední deska

přehledně a v příkladech). Myslíme také na ty, kteří se práci ve veřejné správě věnují delší dobu a patří tedy mezi „pokročilé“. Pro ně máme v portfoliu kurzy postavené na práci s judikáty (např. Správní řád od A do Z – Judikatura v praxi územních samosprávných celků) nebo zaměřené na nejnovější trendy v naší veřejné správě (např. Elektronizace veřejné správy nebo cyklus „3E v praxi územních samosprávných celků“: 1. Kalkulace úplných nákladů veřejné služby, 2. Nákladově užitkové metody, 3. Moderní metody finančního plánování a investičního rozhodování). Aktuální nabídka kurzů je k dispozici na webu www.projekteso.cz.

V letošním roce pokračuje také bezplatné **vzdělávání zastupitelů**. Naši společnou snahou je, aby co nejvíc obcí a jednotlivců dokončilo prezenční školení v rozsahu minimálně 20 hodin. Obce většinou vybírají z rozšířené nabídky témat, kterou mají k dispozici. Zájem je zejména o základní orientaci v právních předpisech a podmínkách právní a trestně právní odpovědnosti, o zadávání veřejných zakázek, ale také o elektronizaci úřadu z pohledu samosprávy, dotační politiku obce nebo

péči o zeleň, krajinu a přírodu. Někdy se zastupitelé vracejí k základním tématům a chtějí se podrobněji věnovat například oblasti fungování úřadu a některých orgánů obce, komunikaci mezi zastupiteli nebo spolupráci obce a občanů. Tým lektorů se snaží vycházet vstříc i dalším požadavkům, ať už se to týká zákonů o střetu zájmů nebo o svobodném přístupu k informacím, případně ochrany osobních údajů a osobnostních práv.

Spolupracujeme také se skupinou obcí, které ještě řeší zájem připojit se do našeho projektu. Většinou jsou opět v plánu školení probíhající v rámci mikroregionu nebo dobrovolného svazku obcí. Semináře jsou úspěšné díky praktickým zkušenostem jednotlivých lektorů, předávaným příkladům dobré i špatné praxe s cílem „poučme se navzájem“.

ESO tedy skutečně není jen karta. ESO je projekt plný života. Jeho cílem je zefektivnit výkon veřejné správy v území. ESO i nadále bude pro představitele územní samosprávy tahat další a další esa z rukávu.

Petr Kuš

Zhodnotme aktivitu CSS – Odpovědné zadávání veřejných zakázek

Součástí projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“ realizovaného Svazem za finanční podpory Operačního programu Zaměstnanost se od roku 2017 stala i klíčová aktivita č. 8 s názvem „Odpovědné zadávání veřejných zakázek“. Prostřednictvím meziobecní spolupráce formou tzv. Center společných služeb (CSS) měly zapojené obce možnost řešit agendu veřejných zakázek s pomocí odborníka CSS – specialisty na veřejné zakázky.

Každý tým zaměstnanců CSS funguje jako součást konkrétního dobrovolného svazku obcí. Sdílení jednoho odborníka CSS pro členské obce DSO, namísto najímání několika externích soukromých subjektů, se jeví jako efektivní způsob řešení agendy veřejných zakázek.

Je nutné si uvědomit, že pravidla pro zadávání veřejných zakázek platí pro všechny obce stejně. Na obec pohlížející sotva stovku obyvatel dopadají stejné požadavky a nároky ve smyslu veřejných zakázek jako na obec, u které funguje interní tým právníků. S ohledem na komplikovanost problematiky veřejných zakázek se externí soukromí administrátoři stávají běžnou součástí procesu veřejných zakázek u obcí.

Externí soukromé subjekty volí mnohdy cestu administrativně jednoduššího procesu výběru dodavatele bez ohledu na skutečné požadavky na kvalitní práci či dodávky, jelikož představitelé obcí nejsou schopni jim odborně oponovat. Smyslem klíčové aktivity „Odpovědné zadávání veřejných zakázek“ bylo pomoci prostřednictvím odborníka na veřejné zakázky obcím s agendou veřejných zakázek s důrazem na oprávněné zájmy obcí, ale i na požadavky na sociální a environmentální aspekty.

Specialisté CSS na veřejné zakázky vykazovali svou práci formou tzv. aktivit (úkoly vztahující se k různým etapám administrace veřejných zakázek). Celkem za dobu trvání projektu bylo realizováno přes 15 tisíc aktivit ve veřejných zakázkách. Do klíčové aktivity k veřejným zakázkám bylo zapojeno celkem 83 DSO a více jak 1,6 tis. obcí. Specialisté CSS na veřejné zakázky se účastnili průběžných školení a seminářů vztahujících se k této problematice. V průběhu projektu proběhlo 12 školení k veřejným zakázkám pořádaných

Svazem měst a obcí včetně intenzivního čtyřdenního kurzu, který specialisté absolvovali v úvodní fázi klíčové aktivity. Mimo školení, která byla součástí plánu vzdělávání, probíhalo nespočet školení a konzultací přímo v území na základě domluvy pracovníků CSS se specialisty na veřejné zakázky působícími centrálně. Byl vytvořen též e-learningový kurz, prostřednictvím kterého si mohli specialisté CSS na veřejné zakázky průběžně ověřovat své znalosti. Nabyté zkušenosti specialisté prohloubili v rámci stáží u zadavatelů, kteří měli rozsáhlé zkušenosti nejen se zadáváním standardních veřejných zakázek, ale i se společensky odpovědným zadáváním. Na tematických setkáních absolventů stáží pak mohli tyto nové zkušenosti vzájemně sdílet. V návaznosti na tematická setkání vznikla publikace shrnující klíčové aspekty a rizika zadávání veřejných zakázek.

Na podzim roku 2018 vstoupila v účinnost ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek, která zavedla povinnou elektronickou komunikaci v zadávacím řízení. Ve stejnou dobu se v rámci projektu konala právní konference s názvem „Aktuální problémy ve veřejných zakázkách“. Více jak stovka účastníků si poslechla zajímavé přednášky a diskuze jak na tehdy velmi aktuální téma elektronizace veřejných zakázek, tak k problematice změny závazků u smluv ve veřejných zakázkách a společensky odpovědného zadávání. Zajímavý byl odborný pohled i zahraničního hosta Isabel Maria da Rosa z Evropské komise, pracující v odboru zabývající se elektronizací veřejných zakázek. Výstupem z konference se stal sborník přednášek obsahující jak prezentace vystupujících odborníků, tak články týkající se přednášených témat.

V průběhu projektu mohli specialisté z jednotlivých CSS konzultovat problematiku veřejných zakázek se specialisty působícími centrálně pro všechna zapojená CSS. Právě na základě těchto konzultací byl vytvořen dokument „FAQ“, který zachycuje nejčastěji kladené a řešené dotazy v rámci veřejných zakázek. Vybrané dotazy se týkají jak veřejných zakázek malého rozsahu, tak zadávacích řízení, zejména s ohledem na nové povinnosti plynoucí z elektronizace veřejných zakázek.

Věříme, že klíčová aktivita „Odpovědné zadávání veřejných zakázek“ v rámci projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“ byla pro všechny zúčastněné přínosná a výstupy, které se v průběhu realizace nasbíraly, budou cenným materiálem pro správnou administraci veřejných zakázek obcí a budou pomocníkem při hledání mnohdy nelehké cesty v bludišti právních předpisů.

projektový tým CSS

Právní poradna v současné době funguje již druhým rokem a v databázi má kolem 2600 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory tří obecně závazných vyhlášek).

Zeptali jste se...

Obec chce převést finanční prostředky do jiné banky, která nabízí výhodnější podmínky a vyšší úrok. Kdo o této věci rozhodne?

Převedení finančních prostředků do jiné banky představuje zrušení původní smlouvy o účtu a zároveň uzavření smlouvy nové. Uzavírání tohoto druhu smluv (smluv o účtu a podobných) náleží do zbytkové pravomoci rady obce s tím, že pravomoc si může vyhradit zastupitelstvo obce, případně lze též pravomoc svěřit rovněž starostovi nebo obecnímu úřadu. Platí tedy, že o zrušení či změně uzavřené smlouvy musí (samozřejmě v souladu se smluvními podmínkami) rozhodnout ten orgán obce, který schvaloval původní smlouvu (případně zastupitelstvo obce, které si tuto pravomoc může v daném případě vyhradit).

Kdo provádí kontrolu čipování psů? Může tuto kontrolu provádět obecní policie?

Kontrolu, zda má pes čip, či nikoliv, provádí Státní veterinární správa, tuto pravomoc zákon obecní policii nesvěřuje. Obecní policie může toliko tuto kontrolu vykonávat tehdy, vydala-li obec obecně závaznou vyhlášku ve smyslu § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týraní.

Může o změnu územního plánu obce požádat pořizovatel sám starosta bez vědomí ostatních zastupitelů, nebo se jedná o pravomoc vyhrazenou zastupitelstvu?

O pořízení změny územního plánu a jejím obsahu musí rozhodnout vždy zastupitelstvo obce, které rozhoduje z vlastního podnětu nebo na podnět dalších osob či orgánů. Bez rozhodnutí zastupitelstva tedy nemůže dojít ke změně územního plánu. Starosta by mohl (stejně jako jakýkoliv jiný občan obce) podat (u obce) žádost (podnět) na změnu územního plánu. Ten by převzal pořizovatel, který by ověřil, zda návrh obsahuje všechny náležitosti, posoudil by jej a se stanoviskem by jej předložil zastupitelstvu obce, které by o něm rozhodovalo. Co se týče vlastního rozhodnutí zastupitelstva, to může a nemusí podnět (žádost) na změnu územního plánu schválit, protože na změnu územního plánu není právní nárok. Obdobně je tomu i v případě tzv. zkráceného postupu pořizování změny územního plánu.

Zastupitelstvo obce zvolilo dva místostarosty. Jeden z nich rezignoval. Může tento post zůstat neobsazen, nebo musí zastupitelstvo přijmout usnesení, že bude jen jeden místostarosta?

V daném případě záleží především na uvážení zastupitelstva obce, jakým způsobem bude postupovat, a to zejména s ohledem na to, jaká usnesení při původní volbě místostarostů přijalo (z hlediska přehlednosti je určitě žádoucí, aby usnesení, která pozbyla významu, byla formálně/výslovně zrušena, avšak kategoricky nezbytné to není). Podle zákona o obcích platí, že obec by měla mít alespoň jednoho místostarostu – jestliže tudíž zastupitelstvo po rezignaci jednoho z místostarostů se rozhodne dalšího místostarostu nezvolit, lze tento akt vnímat jako nové vytvoření vůle v otázce počtu místostarostů (obecně platí pravidlo, že pozdější rozhodnutí/vytvoření vůle ruší dřívější).

Je ovšem určitě žádoucí, že jestliže měla obec co do pracovní náplně jednotlivých místostarostů vnitřně řešeno organizační úřadu a zároveň měl každý z místostarostů výslovně svěřené úkoly, které vykonával, aby po přechodu k systému pouze s jedním místostarostou byla tato skutečnost zohledněna a byly provedeny potřebné úkony (smyslem je předcházet nejasnostem o tom, kdo má co v popisu práce, kdo je za co odpovědný...). Dále lze doplnit i další aspekt uvedeného v obcích, kde se volí rada obce. Dle zákona o obcích tvoří radu obce starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Dojde-li k rezignaci místostarosty, přestává být také členem rady. V případě, kdy by touto rezignací klesl počet členů rady pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva nebude počet členů rady doplněn alespoň na 5, a to buď zvolením nového místostarosty či jiného člena rady, vykonává od této doby pravomoci rady zastupitelstvo obce, které může rozhodování o určitých záležitostech svěřit zcela nebo z části starostovi.

Může ověřovatel zápis ze zasedání zastupitelstva (rady) obce podepsat zaručeným elektronickým podpisem?

Zákon nestanovuje, jakým způsobem má být zápis z jednání příslušného orgánu podepsán. Zaručený elektronický podpis je forma podpisu uznávaná všemi veřejnými institucemi a nahrazuje vlastnoruční podpis. Je tudíž možné, aby ověřovatel podepsal zápis zaručeným elektronickým podpisem, avšak v praxi se patrně nebude jednat o příliš častou variantu (vzhledem ke skutečnosti, že je zákonným předpokladem, že zápisy jsou podepisovány více osobami, může se jevit podepisování zápisu různými osobami různými způsoby komplikovaně).

Je finanční výbor zastupitelstva oprávněn kontrolovat i hospodaření a výběrová řízení technických služeb, které jsou společností s ručením omezeným, jejímž jediným společníkem je obec?

Ze zákona je úkolem finančního výboru zejména provádění kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, a to v rámci obce, nikoliv v rámci třetích subjektů (a to bez ohledu na to, zda v nich obec má majetkovou účast či se jedná o obcí zřízené organizace). Zastupitelstvo obce jej však může pověřit také jinými úkoly. Je-li tedy zastupitelstvem obce finančnímu výboru uloženo kontrolovat hospodaření společnosti, jejímž jediným společníkem je obec, pak je k této kontrole finanční výbor oprávněn (samozřejmě v souladu s právy, kterými obec jako společník v dané společnosti s ručením omezeným disponuje). Platí tedy, že kontrola hospodaření obecní společnosti s ručením omezeným finančním výborem je možná za předpokladu, že zastupitelstvo obce finanční výbor danou kontrolou výslovně pověří. Lze doplnit, že ačkoli by případná kontrola výběrových řízení spadala spíše do náplně kontrolního výboru, nelze vyloučit, aby takovým úkolem byl pověřen i finanční výbor.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V lednu 2020 jsme připomínkovali především:

Koncepce dostupného bydlení České republiky 2019–2025

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Alena Klimtová
Koncepce představuje sadu cílů a opatření, definuje základní osnovu, na jejímž základě budou zpracovány Akční plány Koncepce dostupného bydlení do roku 2022 a do roku 2025, jejichž úkolem bude rozhodnout o prioritizaci cílů, případné oprávněné úpravě opatření, odhadu a zajištění finančních nákladů a kontrole plnění. V Koncepci jsou uvedeny orientační návrhy a hodnoty, k nimž Svaz vyjádřil řadu připomínek.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo zdravotnictví, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol
Svaz nad rámec návrhu zákona, k němuž samotnému neměl zásadní připomínky stran ochrany zájmů obcí, uplatnil zásadní připomínku týkající se zajištění dostupnosti lékařské péče na celém území České republiky včetně ošetření jak unijních občanů, tak třetízemců, a navázání spolupráce se zaměstnavateli zaměstnávajícími tyto občany.

Návrh zákona o přidavku na bydlení a návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přidavku na bydlení

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol a Alena Klimtová
Návrh reviduje a sjednocuje poskytování finanční podpory státu v oblasti bydlení do jediné dávky – přidavku na bydlení. Úprava nově definuje – aktualizuje uznatelné náklady na bydlení pro dávkovou podporu a snaží se o zakotvení zpřístupnění podpory bydlení osobám, které obývají byt na základě nejběžnějších právních titulů. Svaz vyjádřil k návrhu zákona řadu zásadních připomínek.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol a Ivona Mottlová
Předkládaná novela zákona si klade za cíl reagovat na současný vývoj a problematické oblasti poskytování sociálních služeb. Konkrétním cílem novely zákona je optimalizace, stabilizace, zpřehlednění a zjednodušení systému poskytování sociálních služeb a sociální práce, snížení administrativní zátěže, prohloubení spolupráce veřejné správy a posílení meziresortní spolupráce. Svaz vyjádřil k návrhu zákona řadu zásadních připomínek.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol
Navrhovaná právní úprava se dotýká oblasti zprostředkování zaměstnání Úřadem práce České republiky a aktivní politiky zaměstnanosti. Rovněž se navrhuje zvýšení minimálních sankcí pro právnické osoby a fyzické podnikající osoby za umožnění nelegální práce cizinci na území České republiky. Hlavním cílem návrhu zákona je zefektivnit přístup Úřadu práce České republiky k jeho klientům, zejména se zaměřením na osoby dlouhodobě nezaměstnané a jinak znevýhodněné, a to tak, aby došlo k zapojení i těchto osob na trhu práce.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol
Návrh zákona si klade za cíl úpravu financování zařízení pro děti vyžadující pomoc, podporu náhradní rodinné péče s cílem motivovat pečující osoby k přijímání zejména dětí se zdravotním postižením a vícečetných sourozeneckých skupin prostřednictvím úpravy výše dávek pěstounské péče a jejich složení. Navrhuje se nahradit dosavadní dávku příspěvek při ukončení pěstounské péče a dávky pěstounské péče vyplácené po zletlosti osoby, která byla v pěstounské péči, zaopatřovacím příspěvkem. Navrhované změny se dotýkají též dohod o výkonu pěstounské péče, působnosti v oblasti inspekce standardů kvality u pověřených osob, financování nákladů na výkon sociálně-právní ochrany dětí a dalších.

Věcný záměr zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování úložiště radioaktivního odpadu

Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová
Ministerstvo průmyslu a obchodu předložilo na konci loňského roku k připomínkám uvedený věcný záměr s tím, že má reagovat na naléhavou potřebu právní úpravy procesu přípravy a povolování hlubinného úložiště. Svaz uplatnil připomínky, v nichž požadoval úpravu vymezení předmětu zákona, změnu postavení obce a obyvatel, úpravu kompenzací a další.

Návrh věcného záměru zákona o účetnictví

Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje Jakub Hornek
Navrhovaný záměr především slučuje stávající prováděcí předpisy pro podnikatele a nestátní neziskové organizace do jednoho prováděcího právního předpisu. Svaz v rámci připomínkového řízení uplatnil doporučující připomínky.

Vyhláška o ochraně zemědělské půdy před erozí

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová
Svaz k návrhu, který byl Ministerstvem životního prostředí předložen v prosinci 2019, uplatnil připomínku upozorňující na nedostatečnou míru účinnosti předloženého nástroje na omezení eroze půdy. Zároveň vznesl požadavek na to, aby pro orgán ochrany ZPF příslušné hodnocení erozního ohrožení a návrh opatření prováděl Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh nařízení vlády o zvýšení částek životního minima a existenčního minima

Věcný záměr zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Správní řízení: účastenství v řízení

Rodinný příslušník žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny může být účastníkem správního řízení o takové žádosti podle § 27 odst. 2 správního řádu, nikoliv však podle § 27 odst. 1 písm. a) téhož zákona, neboť se na něj nevztahuje společenství práv nebo povinností se žadatelem.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2019, čj. 9 Azs 256/2019-22)

Řízení před soudem: místní příslušnost (povolení výjimky ze zákazů u chráněných krajinných oblastí)

Regionálním pracovištěm Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky zákon nesvěřil samostatné rozhodovací pravomoci. K řízení o žalobě proti rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u chráněných krajinných oblastí, které v prvním stupni vydala Agentura ochrany přírody a krajiny, je proto v souladu s § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu sídlí ústředí Agentury (Městský soud v Praze).

(Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2019, čj. Nad 171/2019-52)

Řízení před soudem: žaloba podaná osobou z řad dotčené veřejnosti

Osoba z řad dotčené veřejnosti dle § 3 písm. i) bod 2 zákona č. 100/2001 Sb.,

o posuzování vlivů na životní prostředí, se může domáhat soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu v řízeních navazujících na posuzování vlivů dle § 9d odst. 1 citovaného zákona za stejných podmínek jako jiné osoby domáhající se ochrany svých veřejných subjektivních práv u správních soudů (pokud z citovaného zákona nevyplývá něco jiného). Zejména je i takový žalobce povinen uvést žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby dle § 71 odst. 2 s. ř. s. a správní soud přezkoumává i zákonnost procesu posuzování vlivů na životní prostředí v mezích takto včas uplatněných žalobních námitek (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), nikoli z úřední povinnosti.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2019, čj. 4 As 202/2019-87)

Daň z přidané hodnoty: ubytovací a stravovací služby v ambulantní zdravotní péči

Ubytovací a stravovací služby poskytované v souvislosti s ambulantní zdravotní péčí nelze považovat za služby úzce související s poskytovanou zdravotní službou podle § 51 odst. 1 písm. g) a § 58 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve spojení s čl. 132 odst. 1 písm. b) a písm. c) směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, čj. 8 Afs 265/2017-55)

Právo na informace: dobrovolný svazek obcí jako povinný subjekt

Dobrovolné svazky obcí ve smyslu § 49 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zřízené k uspokojování veřejných potřeb samosprávného charakteru, resp. za veřejným účelem, jsou povinnými subjekty ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2019, čj. 29 A 167/2018-56)

Stavební řízení: změna stavby; změna nebo zrušení podmíněného rozhodnutí

I. V řízení o žalobě proti podmíněnému rozhodnutí správního orgánu soud zohlední k žalobní námitce zrušení nebo změnu podmiňujícího rozhodnutí správního orgánu, přestože ke zrušení nebo změně došlo po vydání napadeného (podmíněného) rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

II. Povolení změny stavby před dokončením zjednodušenou formou zápisem do stavebního deníku dle § 118 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, představuje úkon správního orgánu dle § 65 odst. 1 s. ř. s. *(Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, čj. 6 As 211/2017-88)*

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Co nového ve Sbírce zákonů – leden 2020

● Zákon o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, č. 12/2020 Sb.

Sledovaným účelem nového zákona (známého rovněž pod zkratkou digitální ústava) je posílení práv fyzických a právnických osob v pozici uživatelů služeb, tj. „klientů orgánů veřejné moci“, na poskytnutí služeb orgánů veřejné moci elektronicky, tj. formou digitální služby. Zákon je novým obecným právním předpisem, který bude zastřešovat úpravu digitální služby v souvislosti s celkovou elektronizací veřejné správy.

Dělená účinnost (účinnost dílčích ustanovení od 1. února 2020)

● Zákon, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodářství energií, ve znění pozdějších předpisů, č. 3/2020 Sb.

Novelizace zákona v oblasti energetických štítků spojených se spotřebou energie, jde o úpravy vyvolané v souvislosti s nápravou nepřesné transpozice Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov.

Účinnost od 25. ledna 2020

Unikátní doklad obnovené památky

Pojďme se společně projít po jedné trnitě cestě, cestě k rekonstrukci a znovuodhalení krásy kunínské zámku. Zámku, který byl prakticky na zbourání. Jeho zmrtvýchvstání má na svědomí myšlenka o záchraně a ochraně krásy, historie, paměti a vzpomínek, které nám zanechali naši předkové. Tuto myšlenku uvedla v život zastupitelstva obce Kunín, i když asi nebylo jednoduché vysvětlovat občanům, proč se opravuje zámek a nejsou finance na chodníky, komunikace, školu, školku... Nicméně nakonec se podařilo, obec sklízí za obnovu jedno zasloužené ocenění za druhým. Kromě prvenství v soutěži Má vlast cestami proměn „Nejkrásnější proměna 2014“, čerstvého ocenění v prestižní soutěži obnovy památek za uplynulých 30 let Opera historica 2019, zámek získal také Zlatou medaili Památkového inspektora televize Nova.

Okénko do historie

Zámek v Kuníně s rozlehlou zámeckou zahradou náleží k nejcennějším barokním zámeckým stavbám na Moravě. Pro rodinu Harrachů byl v letech 1726–1734 postaven slavným vídeňským stavitelem Janem Lukášem Hildebrandtem. Z nemnoha staveb, jež byly na Moravě realizovány podle Hildebrandtových plánů, je zámek nepochybně nejvýznamnější. Nebyl pojat jako objekt demonstrace moci a reprezentace rodu, ale spíše jako malé panské venkovské sídlo a místo odpočinku. Tomuto zaměření také odpovídá umělecky hodnotné a vývojově neobyčejně závažné průčelí zámku, plné harmonie a jemné elegance, kterému na ceně nic neubírá ani skutečnost, že se jedná o zjednodušenou variantu projektantova návrhu zahradního průčelí letního zámku Mirabell v Salcburku.

Zámek vlastnilo postupně několik rodů; jeho doba největší slávy přišla za osvětlené majitelky Marie Walburgy hraběnky z Waldburg-Zeilu, která zde založila moderní vzdělávací ústav a vychovala mimo jiné Otce národa – Františka Palackého. Zámecká škola měla vliv i na Johana Gregora Mendela. Po 2. světové válce byl zámek majitelům konfiskován a stal se majetkem státu. Osudy zámku po válce se podobaly osudům dalších šlechtických sídel v okolí. Byl

vyplněn sovětskými vojáky a následovalo rabování civilními obyvateli. Mobilář byl zcizen a ten, co zůstal, rozvezen do depozitářů dalších hradů a zámků. Objekt byl využíván k jiným účelům, jako ubytovna, vývařovna, sklad léčiv. Opuštěný zámek začal pomalu propadat zkáze.

V roce 1956 si havarijní stav budovy vyžádal větší investice. Byl odstraněn dřevěný krytý most mezi zámkem a kostelem, byla opravena fasáda, atika, došlo k restaurování soch ateliérem Olbrama Zoubka. V roce 1958 mělo být v budově zámku umístěno zemědělské muzeum, a proto se započalo s vnitřními úpravami. Ke zřízení muzea však nikdy nedošlo a budovu získala Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, která zde chtěla zřídit ubytovnu pro studenty. V 80. letech byla provedena injektáž z důvodu zajištění statiky objektu, začaly zde stavební práce v interiérech, přičemž došlo k dalšímu znehodnocení stavby. Na počátku 90. let minulého století vypadal jako zřícenina odsouzená k zániku a demolicí.

Počátky oné strastiplné cesty

Zastupitelstvo obce Kunín již od jejího osamostatnění (v roce 1991) usilovalo o záchranu zámeckého objektu. K záchraně celého zámeckého areálu byl zpracován Projekt záchranu kulturní památky – Zámku Kunín. Jeho cílem bylo předejít vzniku hrozícího stavu zámku komplexním zajištěním záchranných a udržovacích prací s následnou systémovou rekonstrukcí budovy i úpravou zámeckého parku realizací zmíněného Projektu a reagovat adekvátně na opakující se připomínky a žádosti některých občanů, zastupitelů i návštěvníků obce včetně cizinců, týkající se obnovy, zachování i využití zámku i zámeckého parku, jehož stav škodil vzhledu obce a neprospíval jejímu dobrému jménu. Cílem bylo využít zámecký areál pro uspokojení stávajících i budoucích kulturních, společenských a ekonomických potřeb obce a okresu, zejména tehdejšího Okres-

ního vlastivědného muzea Nový Jičín, nyní Muzea Novojičínska, příspěvkové organizace, které na zámku v současnosti provozuje zámeckou expozici a ve spolupráci s nímž byla rekonstrukce zahájena. Projekt obnovy zámku zdůraznil i neopakovatelný fenomén Kunína, jakožto bývalého přirozeného centra německé menšiny v oblasti Novojičínska a navázal na nejpokrokovější tradice zámecké školy, jakožto místa tolerance, vzájemné úcty a pochopení.

Rekonstrukce byla náročná, zkomplikovala ji i povodeň

Obec již v roce 1996 započala s přípravami na celkovou rekonstrukci zámku. Jeho vlastníkem se stala v květnu 1999. Při této obnově spolupracovala s Okresním vlastivědným muzeem Nový Jičín, nyní Muzeem Novojičínska, příspěvkovou organizací, které bylo kromě Národního památkového ústavu garantem odbornosti. Rekonstrukce zámku probíhala v letech 1997–2006 a byla rozdělena do několika etap. V roce 2009, kdy obec postihla povodeň, bylo nutné zrekonstruovat přízemí a zámecký park opětovně.

Celkové náklady na rekonstrukci zámku včetně inženýrské činnosti činily cca 85 mil. Kč, z toho se obci podařilo získat cca 71 mil. Kč na dotacích (Ministerstvo místního rozvoje, Ministerstvo kultury, Okresní úřad, Moravskoslezský kraj), zhruba 14 mil. Kč bylo hrazeno z vlastních zdrojů obce. Pro malou obec (v té době bez občanské vybavenosti) to bylo velmi náročné období, většinu občanů se nelíbilo, že obec investuje do zámku, potřebovali chodníky, komunikace, o opravy si říkaly všechny obecní budovy.

A co všechno dnes návštěvníci zámku mohou vidět?

Od roku 2004 je zámek zpřístupněn veřejnosti, stal se významnou turistickou destinací. Zámeckou expozici navštěvují tisíce turistů ročně, kteří na něm mohou navštívit i obecní muzeum a kabinet přírodnin s roz-

sáhlou sbírkou minerálů a zkamenělin, letní galerii, zahrát si kuželky v zámecké kuželně, občerstvit se v restauraci a také se na zámku ubytovat. Zámek je místem konání zajímavých výstav, koncertů barokní hudby, hostí pravidelně mezinárodní kursy interpretace staré hudby, na který se sjíždějí špičkoví lektoři a studenti z celého světa, hostí koncerty, festival Janáčkův máj, Svatováclavský hudební festival. Je místem konání dalších kulturních akcí (Růže pro paní hraběnku, Hradozámecká noc, unikátní prohlídky zámku s dětskými průvodci, Historické bitvy, setkání veteránů, slavnosti obce a další). Významné společenské akce bývají navštěvovány zástupci aristokratických rodin od nás i ze střední Evropy (vnuk rakouského císaře hrabě Franz-Joseph Waldburg-Zeil s rodinou, Schwarzenberg, Lobkowitz, Podstatzky, Mensdorff-Pouilly, Belcredi, Dohalsky, Czernin, Sedlnitzky, Loudon a další), mše v nedalekém kostele jsou u příležitosti takovýchto akcí celebrány významnými duchovními (biskup princ František Václav Lobkowitz a další). Na zámku se také konají svatební obřady.

K výbavě zámku pomohli i potomci posledních majitelů

Pro zámeckou expozici bylo významné nalezení kontaktů na potomky posledních majitelů zámku rodinu Bauerů, žijící v USA a v Rakousku, se kterou byly v roce 2001 navázány úzké vztahy a od rodiny ještě v průběhu rekonstrukce získána podrobná fotografická dokumentace zámku a jednotlivých pokojů v době před 2. světovou válkou. Spolupráce s rodinou vyvrcholila v roce 2005, kdy z Rakouska byl na již obnovený zámek přivezena velká část sbírek, zařízení z majetku rodiny a také významná část rodinného archivu.

Muzeum v průběhu let navázalo blízké kontakty rovněž s potomky dalších rodin, které v průběhu staletí vlastnily zámek v Kuníně. Do zámku se tak podařilo získat na cca tisíc předmětů od vyhaslé rodiny Schindlerů z Kunewaldu, dědiců hraběnky Walburgy v roce 2015 z rakouských Korutan, z majetku příbuzných rovněž bohatou pozůstalost dalších majitelů zámku lantkrabat Fürstenbergů. Spolupráce byla navázána rovněž s rodinami Harrachů a Waldburg-Zeilů.

Zámek v Kuníně tak představuje unikátní doklad obnovené památky, kam se i ze zahraničí navracejí původní sbírky, zařízení a předměty rovněž z majetku rodin majitelů zámku a zámek je vybaven autentickými sbírkami.

Zámek přitahuje rovněž pozornost médií, kulturní akce a samotný zámek jsou zaznamenávány v tištěných médiích, na vlacích Českého rozhlasu, České televize, pa-

mátkový inspektor TV Nova udělil zámku zlatou medaili. Významné bylo také poslední získané ocenění – Cena odborného kolegia Opera historica 2019 za péči o kulturní dědictví ČR, kterou obec za obnovu zámku získala. Podobné ocenění jsme získali i od celostátní komise v soutěži Vesnice roku 2015. Tato ocenění nejsou spojena s financemi, přinášejí prestiž a napomáhají zviditelnění zámku.

Celá dlouhá cesta od zámecké ruiny po současný stav se dá označit jako malý zázrak, zámek jako bájný pták Fénix vstal z popela. A my jsme hrdí, že jsme mohli přispět k uchování našeho historického dědictví i pro následující generace.

Pokud máte čas a chuť, přijedte se podívat.

*Dagmar Novosadová
starostka obce Kunín*

Činnost odborných komisí je pro samotnou činnost Svazu velice důležitá. V každém letošním čísle zpravodaje vám představujeme jednu z nich trochu blíže. V minulém čísle, tedy v INS č. 1, jsme vám více přiblížili činnost komise Školské, včetně jejího personálního složení, abyste věděli, na koho se případně se svými dotazy z oblasti školství obracet. V tomto vydání se zaměříme na komisi Dopravní. Připomínáme, že každá komise má 10 členů s hlasovacím právem – po třech za jednotlivé komory, jeden zastupuje Výbor městských částí a obvodů. Váha jednotlivých velikostních skupin obcí a měst je tedy v komisích vyrovnaná.

DOPRAVNÍ KOMISE

Dopravní komise Předsednictva Svazu je aktivní od devadesátých let, stejně jako celá řada dalších, vznikla zároveň s obnovou činnosti Svazu měst a obcí ČR. Řešila od začátku otázky spojené s financováním oprav a výstavby komunikací, stejně jako dopravní dostupnost.

Předseda

V čele komise od září 2019 stojí předseda **Jaroslav Paznocht**, starosta obce Středokluky. V oblasti dopravy má celou řadu praktických zkušeností, neboť se musel v pozici starosty potýkat s nemalým množstvím problémů, které řeší právě i svazová Dopravní komise (např. stanovení místní úpravy zákazu vjezdů apod.).

Garant

Garantem komise v Kanceláři Svazu je od roku 2017 **Ing. Bc. Barbora Tomčalová**. Její hlavní náplní v této pozici je komunikace a spolupráce se členy komise, s nimiž také připravuje připomínky k legislativním i nelegislativním materiálům, vytváří a formuluje odborná stanoviska a připravuje podkladové materiály na jednání nejvyšších představitelů Svazu, jako například v oblasti rozšíření mýtného na další silnice I. třídy.

Členové s hlasovacím právem:

Pavel Čížek
místostarosta města Svitavy
 RNDr. Filip Chvátal, PhD.
radní statutárního města Brna
 Mgr. Viktor Lavička
náměstek primátora statutárního města České Budějovice
 Ing. Ondřej Martan
starosta městské části Praha-Běchovice
 Mgr. Petr Matura
koordinátor ZS města Úvaly
 Mgr. Jarmila Melichaříková
starostka obce Velká Lhota
 Mgr. Ing. Petr Nedvědický
primátor statutárního města Ústí nad Labem
 Pavel Štefan
starosta obce Světnov
 Daniel Vítovský
místostarosta města Hranice
 Dalších 16 členů komise má hlas poradní.

Krátce k současné činnosti

Dopravní komise Předsednictva Svazu se schází téměř každý měsíc. Členové komise na svých jednáních projednávají aktuální otázky z oblasti dopravy. Již nějaký čas je hlavním tématem problematika rozšíření mýta na dalších silnicích I. třídy. V první fázi byla snaha tomuto kroku zabránit, v současné době se řeší, jak se s nastalou situací vypořádat. Komise dále projednává problémy spojené s vymáháním pokut od zahraničních řidičů a s tím související problematiku EUCARIS. V neposlední řadě

se zabývá legislativními a jinými bariérami omezujícími přijetí místní úpravy zákazu vjezdů a celé řadě dalších otázek. Neméně důležitou projednávanou oblastí je pak zajištění financování oprav komunikací, nejen ve vlastnictví měst a obcí. Doporučení komise jsou předkládána Předsednictvu Svazu k projednání.

Zastoupení komise/Svazu v mezirezortních komisích a jiných institucích

- Hodnotitelská komise ke zvýšení bezpečnosti dopravy, při SFDI
- Hodnotitelská komise na Cyklostezky, při SFDI
- Pracovní skupina Dálniční síť 2050, při MD
- Pracovní skupina pro systém k identifikaci a odstraňování nehodových lokalit, při MD
- Příprava Akčního a implementačního plánu ITS pro období 2021–2027
- Výbor pro automatizované, kooperativní a ITS systémy ve vztahu k bezpečnosti silničního provozu, při MD
- Výbor pro dopravní výchovu, prevenci a osvětu, při MD
- Výbor pro přípravu Strategie BESIP 2021–2030 a její financování, při MD

Při Předsednictvu Svazu dnes pracuje 11 odborných komisí. Příště vám představíme další z nich.

Legislativní komise, 10. ledna 2020, Praha

Legislativní komise projednávala aktuální stav rekodifikace stavebního řízení. Shodla se, že je třeba i nadále trvat na uplatněných připomínkách. Dalším bodem jednání byl návrh vypořádání připomínek k zákonu o správě voleb. Svaz i nadále odmítá institut předčasného hlasování. Předseda komise Pavel Drahovzal informoval o odpadové legislativě, která byla v prosinci předložena do Poslanecké sněmovny, a o problematice převodů majetku státu na obce. Diskutovány byly aktuální poslanecké návrhy, které mohou mít dopad do činnosti obcí a měst. Jedná se o pozměňovací návrh k novele zákona o obecní policii, který se týká odchodného strážníků. Pozitivně je vnímán poslanecký návrh novely energetického zákona, na základě které by obce mohly omezit podomní a pochůzkový prodej energií. Jako sporný je vnímán návrh Zastupitelstva hl. města Prahy, který navrhuje některé změny v daňových zákonech. Uvedená témata budou dále sledována.

Dopravní komise, 15. ledna 2020, Praha

Dopravní komise diskutovala zejména problematiku nového mýtného systému. V této souvislosti pozvala jako hosty zástupce společnosti CzechToll a dále Václava Krumphanzla z Ministerstva dopravy. CzechToll představil, jak systém výběru mýta funguje a jaké jsou jeho případné možnosti zejména z pohledu sběru dat o pohybu nákladní dopravy po území ČR. V této souvislosti členy komise zajímalo, zda je možné sledovat tranzitní dopravce, kteří si zkracují svoji trasu přes nezaplatněné silnice I. třídy, resp. po silnicích nižších tříd. Tato možnost však bohužel aktuálně není možná a pro tyto účely je nutná změna příslušné legislativy. Diskuze o této možnosti se následně stala hlavní myšlenkou jednání se zástupcem Ministerstva dopravy, který však sdělil, že předmětná úprava legislativy je velmi složitá. Komise dále projednávala možnosti, jak zjednodušit a zefektivnit agendu řízení o přestupcích řidičů na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, která velmi zatěžuje úředníky na ORP.

Pracovní skupina pro kohezní politiku, 15. ledna 2020, Praha

Přítomní byli nejprve seznámeni s aktuálním stavem vyjednávání budoucího programového období na půdě Evropské komise i České republiky, s aktualitami ohledně Víceletého finančního rámce a rovněž aktivitami, které v minulém roce realizovalo rumunské i finské předsednictví. K tomuto tématu, stejně jako k posunu přípravy na budoucí programové období v ČR, proběhla obšírná diskuse. Další informace se týkaly Analýzy připravenosti projektů, kterou připravuje Svaz ve spolupráci s experty na kohezní politiku a která má doložit potenciální absorpční kapacitu nutnou pro plánování dalšího období.

V hlavní části zasedání členové komise vytvářeli a formulovali pozici Svazu pro jednání s územními partnery, které následovalo téhož dne večer. Svazová pozice byla postavena na pěti základních bodech:

1. Aktuální stav vyjednávání nového programového období na české a evropské úrovni
2. Rozdělení alokací mezi jednotlivé operační programy
3. Územní dimenze a využití integrovaných nástrojů – alokace pro MAS a ITI, zamezení projektových překryvů
4. Nastavení Regionálních akčních plánů (RAP)
5. Podpora měst střední velikosti nad 25 tis. obyv., která nejsou součástí žádného integrovaného nástroje, v budoucím programovém období 2021+

Zasedání Komise pro sociální věci a zdravotnictví, 16. ledna 2020, Praha

Komise pro sociální věci a zdravotnictví se na svém prvním zasedání v novém roce věnovala zejména novelám předloženým na sklonku roku 2019 Ministerstvem práce a sociálních věcí do meziresortního připomínkového řízení – viz *podrobně str. 12–15*. Na jednání byli přítomní zástupci MPSV, kteří nejprve představili návrh novely zákona o sociálních službách. Komise k tomuto návrhu přijala několik zásadních připomínek, přičemž vyjádřila nesouhlas s povinností spolufinancovat sociální služby ze strany obcí v samostatné působnosti. Dále se projednával návrh zákona o přídatku na bydlení, který přináší některé zásadní změny v oblasti poskytování dávek na bydlení, opět bylo přijato několik zásadních připomínek. Následně se přítomní zabývali návrhem na změnu zákona o zaměstnanosti, který zavádí rovněž řadu pro obce významných ustanovení. V neposlední řadě se projednával návrh novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Členové komise vznesli zásadní připomínky ke všem zmiňovaným návrhům, které byly následně využity k tvorbě finálních připomínek

ze strany Svazu. Zaznělo také, že MPSV má dále v úmyslu iniciovat změnu financování sociální práce, kdy je navrhováno změnit stávající financování formou dotace na financování prostřednictvím příspěvku na výkon státní správy.

Předsednictvo Komory obcí, 30. a 31. ledna 2020, Velký Osek

Přítomní členové projednávali především materiály připravené pro únorové jednání Předsednictva Svazu, podrobněji pochopitelně především otázky a problematiky z oblasti legislativy. Hovořili o návrhu zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti a jehož hlavním cílem je usnadnění přístupu klientů ke službám Úřadu práce ČR, dále o návrhu novely zákona o sociálních službách, návrhu zákona o přídatku na bydlení, návrhu novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí (*o všech těchto právních normách podrobněji informujeme v přední části zpravodaje*) a rekodifikaci stavebního práva.

Stanovisko pak bylo přijato k úpravě odchodného pro městské a obecní strážníky. Odchodné pro strážníky obecní policie by nově příslušelo tomu, kdo vykonával činnost v hlavním pracovním poměru na plný pracovní úvazek po dobu nejméně 15 let a dosáhl věku 50 let. Základní výše odchodného bude činit jeden průměrný měsíční výdělek zaměstnance. Za každý ukončený rok výkonu nad dobu 15 let se odchodné zvýší o jednu třetinu průměrného měsíčního výdělku zaměstnance.

Závěrem jednání byly projednány podmínky a charakteristika soutěže Vesnice roku a schváleny termíny zasedání Komory obcí a Předsednictva Komory obcí na rok 2020.

Charity Day Těšany – 23. května 2020

Co je Charity Day Těšany? Je to sobota nabitá programem pro celou rodinu. Výtěžek z akce jde na podporu dětí s handicapem, prostřednictvím organizace Společnou cestou s námi z. ú. Kdy? Tentokrát 23. května 2020. Během dne jsou k vidění fotbalové zápasy žákovských kategorií, ale také exhibiční zápas výběru starostů proti Mercedes týmu složeného Petrem Švancarou, který se, stejně jako další známé osobnosti charitativního dne, zúčastnil už prvního ročníku. Pro dospělé i děti jsou k dispozici různé dráhy, kde si lidé bez postižení mohou vyzkoušet např. jízdu na invalid-

ním vozíku, chůzi se slepečkou holí nebo se seznámit s výcvikem asistenčního psa. Pro děti jsou přichystané skákací hrady, skluzavky, jízda na koni či hudební scéna na pódiu. Kromě muzikantů a sportovců akci podporují také výtvarníci, kteří např. na ročníku 2019 malovali na nadměrně velká plátna obrazy k vydražení. Akce se tehdy zúčastnilo přibližně tisíc návštěvníků a díky ní a akcím s Charity Day spojeným se vybralo úctyhodných 364 331 Kč. Zapojte se letos do akce i vy.

Více informací najdete na www.charityday.cz.

Hry, které pomáhají pochopit základní principy ochrany os. údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů nabízí hravý způsob, jak se seznámit s předpisy v oblasti ochrany osobních údajů. Na webu Úřadu pro ochranu osobních údajů naleznete rubriku s názvem „HRY“. V této rubrice najdete několik her, které vám pomohou vzdělávat se v oblasti ochrany osobních údajů hravým způsobem. Hrát může každý – dítě, rodič, babička, dědeček, pesek i kočička :-)) anebo hry může využít pan učitel pro výuku žáků ve škole. Zahrát si můžete „Digitální stopu“, kde si vyzkoušíte, jak se dostat ze spárů kyberš-

kany, anebo „Bad News“, která vás naučí rozpoznávat dezinformace a manipulační techniky, či třeba „Než řekneš ano“, kde se naučíte vyhnout se internetovým nástrahám při nakupování v e-shopu, komunikaci na sociálních sítích, ale třeba také rychlé odstranění poškozujícího online obsahu, odhalení podvodného e-mailu či obranu proti kyberzločinu. A pokud by to ještě nestačilo, tak se podívejte do říše fantazie ve hře „Webová divočina“ či na jinou planetu v „Cyber Chronixu“. Hry naleznete na webu ÚOOÚ.

pozvánka

6. ročník Konference BEZPEČNÁ ŠKOLA 2020

Svaz opět poskytl záštitu nad konferencí Bezpečná škola. Tento ročník se bude konat 21. května 2020 a bude zaměřen na nebezpečí plynoucí z nových technologií, ale nabídne i příklady dobré praxe. Konference probíhá od roku 2015. Cílem soutěže je rozšíření znalostí a seznámení zástupce škol a jejich zřizovatelů i pracovníky státní správy a samosprávy (kraje, města, obce) s možnostmi financování, normami, ale i technickými možnostmi a podmínkami při komplexním zabezpečení školských zařízení s ohledem na maximální možnou ochranu žáků, pedagogů i návštěvníků škol nejen před možnými útoky tzv. šílených střelců, před vandálistem nebo krádežemi, avšak i před stále silnějšími vlivy, které přináší „pobyt“ v on-line světě.

Hlavní témata:

- Bezpečně (nejen) na sítích
- Škola vs. nejnovější technologie
- Sdílíme zkušenost aneb Jak to funguje u nás

Kdy: 21. 5. 2020, 9:00 - 15:30 hodin

Kde: Konferenční centrum City – sál Empiria
Na Strži 65/1702, Praha 4 – Pankrác

Více informací o konferenci včetně aktuálního počtu přihlášených naleznete na oficiálních stránkách: www.bezpecnaskola2020.cz, kde se můžete i registrovat.

Členům Svazu je poskytnuta 20% sleva na účastnický poplatek. Kontaktujte k.borska@mascotte.cz.

recenze

Název knihy: Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích – Komentář

Autoři: Ondřej Závodský, Martin Svoboda

Recenzent: Mgr. Ivona Mottlová

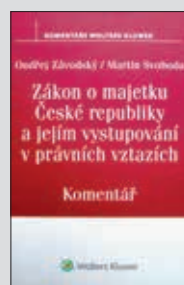
Nakladatelství: Wolters Kluwer

ISBN 978-80-7598-470-80

Komentář si stanovil za cíl přiblížit čtenáři těžce uchopitelný zákon. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích je právní normou, která obsahuje pravidla z oblasti práva veřejného, ale určitým způsobem doplňuje obecná pravidla občanského zákoníku, tedy práva soukromého. Zákon byl během let často novelizován, což způsobilo další výkladové problémy, se kterými se komentář snaží vypořádat. Autoři v komentáři zúročili své vlastní praktické zkušenosti s fungováním zákona. Oba se v rámci své praxe na Ministerstvu financí

či Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových podíleli na zpracování řady metodických stanovisek k zákonu o majetku České republiky či na jednotlivých novelizacích zákona. Kvalitní komentářová literatura má pro pochopení právní úpravy zákona a její aplikace v praxi nepopíratelný význam. Kniha podává výklad k jednotlivým paragrafům zákona na zhruba čtyřech stech padesáti stranách.

V závěru knihy jsou připojeny jako přílohy i nejdůležitější metodické materiály vydané Ministerstvem financí k zákonu o majetku České republiky. Text zákona (jednotlivého paragrafu) je následován obecným vysvětlením smyslu a účelu komentovaného ustanovení (jednotlivého paragrafu). Dále následuje velmi podrobný komentář k jednotlivým odstavcům. Komentáře jsou navíc

vhodně doplněny citacemi souvisejících předpisů, případně judikaturou. Mnohdy je citováno ze stanovisek Ministerstva financí. To vše čtenáři pomáhá v pochopení textu. Závěrem jsou citovány odkazy na související ustanovení a související předpisy. Výklad je zaměřen nejen na akademicky orientovaného čtenáře, ale zejména na čtenáře zaměřeného prakticky.

Komentář nabývá na významu i tím, že zákon o majetku České republiky byl často novelizován, jakož i poznamenán interpretačními zásahy nejvyšších soudních instancí. Kniha Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích představuje vítaného pomocníka nejen pro úředníky státu, ale i pro úředníky či zastupitele obcí a měst.

SOUTĚŽME I V ROCE 2020

Motivoval vás článek zveřejněný v INS č. 6/2019 s názvem Nebojme se soutěžit? Zpovídali jsme v něm tři starosty a ptali se, jak vnímají soutěžení obcí z pohledu „kapitánů“. V mnohém se shodovali, soutěže jsou pro ně především prostorem pro budování pozitivní hodnoty lidské souměřitelnosti, nebo, jak trefně vystihla autorka článku, „mezilidství“. Z rozhovorů vyplynulo, že už samotná cesta k účasti na soutěži je cíl, který přináší komunitě mnoho dobrého. Ale pochopitelně – kdo by si nepřál vyhrát? Být v něčem nejlepší? A jak se říká – výhra bývá sladká. Zkuste letos štěstí i vy. Soutěží pro obce a města je vypisována celá řada.

Připravili jsme pro vás přehled nejzajímavějších a nejpřínosnějších soutěží, kterých se můžete v roce 2020 účastnit a současně se tak i něčím maličko pochlubit. A budeme rádi, když se s námi o vaše zkušenosti ze zápolení také podělíte. Napište nám, které soutěže máte nejraději, kde jste byli úspěšní nebo co vám už samotná účast v soutěži přinesla dobrého.

Sledujte náš svazový web, elektronický zpravodaj, k jehož odebrání se můžete přihlásit ve svém účtu na webových stránkách www.smocr.cz, i svazový Facebook. Zde všude vás budeme o vyhlášení různých soutěží informovat. Samozřejmě v našem měsíčníku nevyjímáme.

Udržujeme tradici

Soutěže, které jsou pro nás srdcovou záležitostí a spolupráce Svazu na jejich organizaci sahá mnohdy hluboko do historie:

Knihovna jinak
Škol(k)a jinak
Šťastné stáří očima dětí
Vesnice roku
Zákon roku
Zlatý erb

Denní chléb

Když dva dělají totéž, není to totéž. Aneb každodenní radosti i starosti z úřadu trošku jinak.

Aktivní obec
Cesty městy

Kalendář roku
Knihovna roku a Městská knihovna roku
Komunální projekt roku
Náš Evropský projekt
Obec přátelská rodině a seniorům
Obecní zpravodaj/Městský zpravodaj
Přeměna odpadu na zdroje
Přívětivý úřad obcí III. Typu
Senior roku
Strom roku

Stavby a infrastruktura

Architekt obce
Dřevěná stavba roku
Historické město roku
Lázeňské město roku
Nejkrásnější nádraží

Co by vás mohlo také zajímat

Divadelní ceny Eduard
Chytrá města budoucnosti
Město pro byznys
Sametové vzpomínky
Výtvarná soutěž „Nezapomeneme...“

Ilustrační snímky z roku 2019

Obec přátelská rodině a seniorům 2020

Svaz ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Sdružením místních samospráv, Rodinným svazem ČR, Stálou komisí pro rodinu a Sítí pro rodinu vyhlásil nový ročník soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům 2020“. Přihlášky posílejte do 29. února 2020. Veškeré informace najdete na webových stránkách MPSV: <https://www.mpsv.cz/web/cz/obec-pratelaska-rodine-a-seniorum-2020>

Vyhraje ocenění Evropský podnikatelsky zaměřený region (EER)

Až do 31. března 2020 je možné zasílat přihlášky do soutěže o cenu pro **Evropský podnikatelsky zaměřený region (EER) pro rok 2021**. Cílem tohoto ocenění je především podpora regionů a měst, které jsou průkopníky v realizaci inovativních podnikatelských strategií, jež vedou k vytvoření lepšího podnikatelského prostředí prostřednictvím chytrých aplikací, podpoře MSP a start-upů.

Vyhrát může každý region, který prokáže zajímavou a inovativní strategii v oblasti podnikatelské politiky, bez ohledu na svou veli-

kost či hospodářkou úroveň. Městům a obcím s nejpřesvědčivější, nejperspektivnější a nejinnovativnější strategií je poté na konkrétní rok uděleno označení „Evropský podnikatelsky zaměřený region“.

A kdo získal toto ocenění pro rok 2020? Jsou to regiony Gdaňsk/Pomořanské vojvodství (Polsko), Göteborg (Švédsko) a Navarra (Španělsko). Neváhejte se proto inspirovat!

Více informací naleznete na: <https://cor.europa.eu/cs/engage/Pages/european-entrepreneurial-region.aspx>

Jak zlepšovat životní prostředí českých měst a obcí prostřednictvím trvale udržitelného územního plánování.

Konference

ZELENÁ MĚSTA

17. března 2020

Nová budova Národního muzea
Vinohradská 1, Praha 1, Česká republika

Zaregistrovat se můžete zde:
www.ceskainfrastruktura.cz/akce

Více informací o konferenci
naleznete na straně 2.

